

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Географічний факультет
Кафедра географії України та регіоналістики

**ОСВІТНЯ МЕРЕЖА БРУСНИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ:
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – перший(бакалаврський)

Виконав:

Студент 4-го курсу, 402 групи
спеціальності 106 Географія
ОПП «Регіональний розвиток і
просторове планування»

Гальчук Микола Васильович

Керівник:

доктор географічних наук, доцент

Костащук Іван Іванович

До захисту допущено

На засіданні кафедри

Протокол №_____від _____2024р.

Зав. кафедрою _____проф. Костащук І.І.

Чернівці-2024 р.

Анотація

Дипломна робота присвячена детальному дослідженню та аналізу територіального розміщення навчальних закладів у межах Брусницької сільської громади. У цьому контексті основну увагу приділено вивченню існуючої мережі освітніх установ, таких як дитячі садки, загальноосвітні школи, які забезпечують освітні потреби населення громади.

У теоретичному аспекті вивчається суть, мета та методологія територіального планування. Розглядаються теоретичні основи, концепції та принципи, що лежать в основі процесу планування на рівні території. Досліджуються ключові аспекти, такі як інструменти аналізу, визначення цілей і завдань, а також використання різних методів та моделей для розробки ефективних територіальних планів.

У практичній частині дослідження зосереджено увагу на аналізі мережі закладів у громаді. Це включає в себе докладне вивчення структури та розташування закладів, їхнього функціонального призначення та ролі у задоволенні потреб мешканців території. Розроблення карт маршрутів шкільних автобусів, доступності учнів до шкіл, кількості учнів в школах. Здійснюється оцінка достатності та якості цих закладів у контексті потреб населення і вимог сучасного соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: Освіта, громада, карта, школа, розвиток, використання Гіс технологій.

Робота містить: Сторінок - 75, рисунків - 10, джерел літератури – 5, додатків - 8.

Annotation

This thesis is dedicated to a detailed investigation and analysis of the territorial distribution of educational institutions within the bounds of the Brusnytska rural community. In this context, particular attention is paid to the study of the existing network of educational establishments, such as kindergartens, and comprehensive schools, which cater to the educational needs of the community's population.

The theoretical aspect focuses on exploring the essence, objectives, and methodology of territorial planning. Theoretical foundations, concepts, and principles underlying the territorial planning process are examined. Key aspects such as analytical tools, goal setting, and the utilization of various methods and models for developing effective territorial plans are explored.

In the practical part of the study, attention is concentrated on analyzing the network of institutions within the community. This includes a thorough examination of the structure and location of institutions, their functional purpose, and their role in satisfying the needs of the territory's residents. Development of school bus route maps, accessibility of students to schools, and student enrollment numbers in schools are addressed. An evaluation of the adequacy and quality of these institutions is conducted in the context of the population's needs and the requirements of contemporary socio-economic development.

Keywords: Education, community, map, school, development, GIS technology.

The work contains: Pages - 75, Figures - 10, Literature sources - 5, Appendices - 8.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Гальчук М.В.

Зміст

Вступ	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....	7
1.1 Суть, завдання та принципи територіального планування.....	7
1.2 Методика проведення дослідження	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ БРУСНИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ.....	18
2.1 Чинники формування освітньої мережі Брусницької сільської Громади... ..	18
2.2 Заклади дошкільної освіти громади... ..	19
2.3 Заклади загальної середньої освіти в громаді.....	27
2.5 Позашкільна освіта громади.....	48
2.4 Розробка та аналіз даних.....	51
2.5 Доступність учнів до закладів загальної середньої освіти... ..	54
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ГРОМАДИ.....	57
3.1 Перспективний план формування мережі закладів освіти у Брусницькій сільській громаді	57
3.2 Проблеми формування мережі закладів освіти у Брусницькій сільській громаді та шляхи їх вирішення	60
3.3 SWOT- аналіз шкіл громади.....	61
ВИСНОВКИ... ..	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ПРИМІТКИ	68

Вступ

В умовах глибоких суспільних трансформацій в Україні, освіта є вагомим фактором людського прогресу і економічного зростання. Пріоритетом розвитку країни має стати забезпечення якісної освіти на протязі життя. У зв'язку з цим з'являється потреба в ефективній соціальній політиці, що має на меті підвищення рівня і якості освіти для всіх громадян та може зменшити територіальну нерівність у наданні освітніх послуг населенню та забезпечити державу кваліфікованими кадрами.

Процес глобалізації в світовій економіці вводить нові закономірності і змінює певні рівні відповідальності за місцевий розвиток. Глобалізація в світовій економіці призводить до підвищення ролі громад в економічному розвитку локальних територій та країни. Наше суспільство вже переконане, що розвиток нашої держави залежить від можливості та зацікавленості громад займатися місцевим розвитком. Завершення процесів децентралізації та реформ самоврядування, практична реалізація принципу повсюдності місцевого самоврядування покладе на лідерів громад інший рівень відповідальності за розвиток. ТГ мають перетворитись із об'єкта управління на суб'єкт управління і самостійно забезпечувати свою спроможність та можливості в подальшому. Всі територіальні громади повинні нести відповідальність за планування свого розвитку, за економічне майбутнє та добробут. Тому місцеві влади повинні розуміти особливості сучасного розвитку, володіти необхідними знаннями, інформацією, навичками та досвідом, щоб забезпечити більшу конкурентоспроможність своїх громад.

Метою наукової роботи є виявлення основних можливостей розвитку освітніх закладів Брусницької сільської громади. Виходячи із поставленої мети в даній курсовій роботі до виконання впливають наступні завдання:

- Дослідження місць закладів освіти Брусницької сільської громади;
- Охарактеризувати законодавчу базу функціонування освіти в Україні;

-Провести SWOT аналіз формування освітнього процесу в Брусницькій сільській громаді

-Висвітлити основні чинники, які впливають на функціонування закладів;

-Проаналізувати проблеми діяльності закладів освіти Брусницької сільської громади.

Об'єктом даного дослідження є мережа освітніх установ Брусницької сільської громади, а **Предметом** є особливості формування, функціонування та особливості територіальної організації освітньої мережі Брусницької сільської громади

Методологічною основою цієї наукової роботи є дослідження суспільної географії, зосереджене на проблемах вивчення соціальної сфери. Вона ґрунтується на концепціях та методичних підходах до суспільно-географічного вивчення цієї сфери. Крім того, вона опирається на нормативно-законодавчу базу освіти в Україні, а також на світовий досвід трансформації структури і територіальної організації освітньої мережі у контексті переходу на інформаційний етап розвитку.

Теоретичне значення даної роботи полягає в розширенні методичних засад дослідження освіти в територіальних громадах. Вона може слугувати як джерело для аналізу освітніх мереж інших громад, допомагаючи зрозуміти їхню структуру та особливості.

Практичне значення полягає в тому, що результати цього дослідження можуть бути використані органами управління освітою для покращення рівня розвитку освітньої мережі. Аналіз отриманих даних дозволить виявити проблемні аспекти і розробити ефективні стратегії розвитку освіти в громадах.

Курсова робота заснована на аналізі матеріалів Брусницької сільської громади, інтернет джерел та опитування людей . Вона має структуру, яка включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та примітки, а також містить картосхеми, графіки та таблиці для ілюстрації отриманих результатів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

1.1 Суть, завдання та принципи територіального планування

Під плануванням у загальному розумінні ми зазвичай розуміємо діяльність з оцінювання та перспективної організації ресурсів для досягнення різних завдань і цілей. Визначенням планування є багатозначним процесом, що веде до згоди, засновану на визнанні всіх включених проблем, керуючись їх оцінкою та визначенні цілей. В кінцевому випадку розробляється шаблону/моделі/проекту для подальшого розвитку. Фактично йдеться про оптимальну організацію земельних та інших природних і людських ресурсів у відповідному просторі з урахуванням його особливостей, характеристик та часових параметрів.

Для визначення цього процесу використовують два терміни - «територіальне планування» і «просторове планування», змістовне наповнення яких варто розглянути детальніше.

Ці два терміни дуже схожі між собою, вони включають в себе методи та підходи, що застосовуються державою з метою впливу на розподіл людей та їхньої діяльності на територіях різного масштабу.

Крім того, з'явлення просторового аспекту вказує на якісні зміни в плануванні, розуміння необхідності довгострокового та стратегічного планування, а також обмеженості суто економічного та галузевого підходів, які віддалені від конкретного місця, населеного пункту, територіальної громади, області або країни. Практично в усьому світі визнається, що стратегічне планування та стратегічне мислення неможливі без урахування просторових координат дії.

Отож можна сказати, що головною метою територіально-просторового планування є розвиток певною частини території або якогось виду діяльності за допомогою заздалегідь спланованого проекту.

У плануванні на перспективу - друга стадія. Тут не припускається, що майбутнє обов'язково буде кращим за минуле, і його неможливо передбачити методами екстраполяції. Тому стратегічне планування включає аналіз

перспектив розвитку території, з метою виявлення небезпек, можливостей та виняткових ситуацій, які можуть змінити тенденції, що склалися. Цей аналіз доповнюється аналізом позицій у конкурентній боротьбі.

До завдань територіального планування слід віднести:

-Сталий розвиток: Це забезпечення збалансованого розвитку території з урахуванням економічних, соціальних та екологічних аспектів. Сталий розвиток спрямований на створення умов, які дозволяють задовольнити потреби нинішнього покоління, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Це включає розвиток економіки, який не призводить до виснаження природних ресурсів, соціальну справедливість та охорону навколишнього середовища.

-Раціональне використання ресурсів: Це оптимізація використання природних, земельних, водних та інших ресурсів. Мета – забезпечити ефективне та стає використання ресурсів, мінімізуючи відходи та негативний вплив на навколишнє середовище. Важливою складовою є інтеграція екологічних підходів у планування, використання технологій, що зменшують шкоду довкіллю, та впровадження методів повторного використання і переробки ресурсів.

-Інфраструктурний розвиток: Це планування та розбудова необхідної інфраструктури, включаючи дороги, комунікації, енергомережі, транспортні системи, водопостачання та водовідведення. Інфраструктура є фундаментом для економічного розвитку, сприяє залученню інвестицій та підвищенню якості життя населення. Це також включає підтримку існуючих інфраструктурних об'єктів і їх модернізацію для підвищення ефективності та стійкості.

-Поліпшення житлових умов: Це планування житлових районів, громадських та рекреаційних зон. Завдання включає створення доступного та комфортного житла для населення, розробку планів розвитку житлових районів з урахуванням зручності, безпеки та екологічної сприятливості. Важливим аспектом є забезпечення населення необхідною соціальною інфраструктурою, такою як школи, лікарні, парки та місця для відпочинку.

-Екологічна безпека: Це збереження та покращення екологічної ситуації на території. Мета – мінімізувати негативний вплив людської діяльності на довкілля, захистити природні ресурси та біорізноманіття. Це включає впровадження екологічних стандартів та норм, моніторинг стану навколишнього середовища, розробку та реалізацію заходів для зниження забруднення, відновлення деградованих територій та підтримку природоохоронних заходів.

-Соціальна інтеграція: Це забезпечення рівного доступу до послуг та можливостей для всіх груп населення. Завдання полягає у створенні інклюзивного середовища, де всі громадяни, незалежно від соціального статусу, віку, статі чи національності, мають рівні можливості для розвитку та доступу до основних послуг (освіта, охорона здоров'я, житло тощо). Соціальна інтеграція сприяє зниженню соціальної нерівності та підвищенню рівня життя всіх верств населення.

-Запобігання конфліктам: Це зниження ризиків соціальних та економічних конфліктів, пов'язаних з використанням територій. Конфлікти можуть виникати через суперечності у використанні земель, ресурсів або інфраструктури. Завданням територіального планування є розробка стратегій і механізмів для попередження та вирішення таких конфліктів. Це включає залучення громадськості до процесу планування, забезпечення прозорості та відкритості прийняття рішень, а також розробку справедливих і збалансованих рішень, які враховують інтереси всіх зацікавлених сторін.

Стратегічне планування місцевого розвитку базується на принципах стратегічного планування сталого розвитку територій та низці спеціальних принципів (табл. 1).

ТАБЛИЦЯ 1

Принципи планування місцевого розвитку

Принципи	Зміст цих принципів
Об'єктивність	Опирались на якісь попередні досягнення, інформацію, яка була зібрана під час розроблення плану, стратегії

Цілепокладання	Повинно бути чітко сформульована мета та цілі
Результативність	Спрямування всіх різних заходів,на досягнення поставлених цілей
Ефективність	Береться співвідношення витрат та результатів поліпшення економ. та соц. Стану в ТГ,та визначається кількісний вираз
Пріоритетність	Включення до стратегії розвитку головних напрямів, реалізація яких дасть змогу забезпечити гармонійний розвиток громади
Компетентність	Повинні бути чіткі питання, на яких спрямована громада, щоб вирішити їх
Комплексність	Чітко створена економічна структура громади, яка базована на соціальному консенсусі
Спадкоємність	Залучення до розвитку представників різних сторін, які зацікавлені у забезпеченні громади в реалізації розробленої стратегії
Альтернативність	Опрацювання альтернативних варіантів
Прозорість	Забезпечення прозорості процесів, які ведуться у громадах, висвітлення їх в інтернет джерелах, тому подібне
Ситуаційність	Оцінка, виявлення, врахування різних чинників, як і внутрішніх так і зовнішніх громади

1.2 Методика проведення дослідження

Для отримання наукового результату необхідно використати певну сукупність методів наукового пізнання. Залежно від специфіки дослідження, мети та завдань, а також наукової проблеми, яку необхідно розкрити, ці методи бувають різними. Вони можуть носити як загально- так і конкретно-науковий характер.

Методологічною основою даного наукового дослідження були укази президента «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», постанова кабінету міністрів «Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти», нормативно правові акти українського центру оцінювання якості освіти.

В методиці наукових досліджень території можна виділити основні напрямки, які забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань:

1. Теоретичний аспект освітнього процесу включає декілька ключових напрямків, що стосуються вивчення та розуміння різних аспектів освіти. Це дозволяє глибше зрозуміти, як освітні системи функціонують, як вони розвиваються та взаємодіють з іншими соціальними інститутами. Основні напрямки теоретичного аспекту освітнього процесу включають:

- Виявлення закономірностей формування освітнього процесу: Цей напрямок досліджує, як формується освітній процес на різних рівнях – від окремого уроку до національної освітньої системи. Виявлення закономірностей допомагає зрозуміти основні принципи, що лежать в основі освітнього процесу, а також фактори, що впливають на його розвиток. Це включає вивчення історичних, соціальних, економічних та культурних чинників, які впливають на формування освітніх систем.

- Функціонування освітнього процесу: Аналіз функціонування освітнього процесу дозволяє зрозуміти, як різні елементи освітньої системи взаємодіють між собою. Це включає вивчення організаційних структур, педагогічних методик, управлінських підходів, а також взаємодії між учнями, вчителями, адміністрацією та іншими учасниками освітнього процесу. Вивчення функціонування також охоплює питання ефективності освітніх програм, методів оцінювання та управління якістю освіти.

- Розвиток освітнього процесу: Вивчення розвитку освітнього процесу включає аналіз змін та еволюції освітніх систем у часі. Це передбачає дослідження інновацій у навчанні, впровадження нових технологій, змін у

навчальних планах та програмах, а також адаптацію до нових соціальних та економічних умов. Аналіз розвитку дозволяє виявити тенденції та прогнози щодо майбутнього освіти, а також визначити найефективніші стратегії для її вдосконалення.

- Розміщення освітнього процесу: Цей аспект стосується географічного розміщення освітніх закладів та ресурсів. Вивчення розміщення допомагає зрозуміти, як територіальні особливості впливають на доступність та якість освіти. Це включає аналіз урбаністичних та сільських районів, вивчення проблем доступності освіти в різних регіонах, а також розробку стратегій для забезпечення рівного доступу до якісної освіти незалежно від місця проживання.

- Типологія освітнього процесу: Аналіз типології освітнього процесу включає класифікацію різних типів освітніх систем та їхніх елементів. Це дозволяє визначити загальні та відмінні риси різних освітніх моделей, а також розробити типології, що допомагають зрозуміти різноманіття освітніх підходів та їхні особливості. Типологія може охоплювати різні рівні освіти (дошкільна, початкова, середня, вища), типи навчальних закладів (державні, приватні, альтернативні школи), а також різні педагогічні підходи (традиційне навчання, інтерактивні методи, дистанційне навчання).

-Властивості освітнього процесу: Вивчення властивостей освітнього процесу передбачає аналіз основних характеристик та параметрів, що визначають якість та ефективність освіти. Це включає дослідження педагогічних методик, навчальних матеріалів, психологічних аспектів навчання, мотивації учнів, а також впливу соціокультурного середовища на процес навчання. Визначення властивостей освітнього процесу допомагає розробити рекомендації для підвищення його якості та ефективності.

Ці теоретичні напрямки дозволяють створити цілісне розуміння освітнього процесу, що є основою для подальших практичних дій у сфері освіти, розробки нових освітніх політик, методик та програм.

2. Методичний аспект освітнього процесу зосереджений на розробці, вдосконаленні та впровадженні нових методів вивчення та проектування освітнього процесу. Цей напрямок включає кілька ключових завдань, які сприяють підвищенню ефективності навчання, якості освіти та інновацій в освітніх практиках.

- Вдосконалення існуючих методів: Це постійний процес аналізу та покращення вже наявних методик навчання та викладання. Вдосконалення може включати оновлення навчальних програм, інтеграцію сучасних технологій, адаптацію методик до змінюваних потреб учнів та вчителів. Завдання полягає у тому, щоб зробити навчальний процес більш ефективним, цікавим та доступним для всіх учасників освітнього процесу.

- Розробка нових методів вивчення та викладання: Це створення інноваційних підходів до навчання, які відповідають сучасним викликам та потребам суспільства. Нові методи можуть включати інтерактивні технології, гейміфікацію навчання, проектне навчання, проблемно-орієнтоване навчання та інші сучасні педагогічні практики. Розробка нових методів спрямована на підвищення мотивації учнів, розвиток критичного мислення, творчих здібностей та інших важливих навичок.

- Проектування освітнього процесу: Це систематичний підхід до створення освітніх програм та курсів, який включає визначення цілей, змісту, методів та оцінювання навчання. Проектування освітнього процесу враховує потреби учнів, особливості навчального середовища, наявні ресурси та сучасні педагогічні теорії. Це включає розробку навчальних планів, підручників, дидактичних матеріалів та інших освітніх ресурсів, що забезпечують досягнення освітніх цілей.

- Визначення параметрів дослідження: Це розробка критеріїв та показників, за допомогою яких можна оцінити ефективність та якість освітнього процесу. Параметри дослідження включають кількісні та якісні показники, такі як успішність учнів, рівень засвоєння знань, розвиток навичок, задоволеність учнів та вчителів освітнім процесом, та інші. Визначення параметрів

дослідження дозволяє проводити моніторинг та оцінку освітніх програм, виявляти сильні та слабкі сторони, розробляти рекомендації для покращення.

- Інтеграція сучасних технологій: Це використання новітніх технологій для покращення навчального процесу. Це може включати використання інтернет-ресурсів, інтерактивних підручників, навчальних платформ, віртуальних та доповнених реальностей, штучного інтелекту та інших технологій. Інтеграція технологій дозволяє зробити навчання більш гнучким, індивідуалізованим та доступним для широкого кола учнів.

- Підвищення кваліфікації вчителів: Це забезпечення професійного розвитку педагогічного складу шляхом проведення тренінгів, семінарів, курсів підвищення кваліфікації та інших заходів. Підвищення кваліфікації вчителів сприяє ознайомленню їх з новими методиками, технологіями та підходами до навчання, що дозволяє впроваджувати їх у навчальний процес та покращувати його якість.

- Адаптація методик до різних груп учнів: Це розробка та впровадження методик, які враховують індивідуальні особливості учнів, їхні потреби, здібності та рівень підготовки. Це може включати диференціацію навчання, використання інклюзивних методик, розробку спеціальних програм для обдарованих учнів або учнів з особливими потребами. Адаптація методик дозволяє забезпечити максимально ефективне навчання для всіх учнів, підвищуючи їхню мотивацію та успішність.

Методичний аспект освітнього процесу є критично важливим для забезпечення його високої якості та ефективності. Він включає постійний аналіз, вдосконалення та інновації, що дозволяють освітнім системам адаптуватися до нових викликів та забезпечувати необхідний рівень підготовки учнів для успішної реалізації їхніх особистих та професійних цілей.

3. Конструктивний аспект освітнього процесу включає дві основні складові: прогнозування розвитку освіти та проведення освітнього районування. Ці складові допомагають забезпечити ефективне планування, управління ресурсами та рівний доступ до якісної освіти.

- Прогнозування розвитку освітнього процесу полягає у визначенні майбутніх тенденцій та підготовці до них. Це включає: аналіз сучасних тенденцій, розробка сценаріїв майбутнього розвитку, визначення стратегічних цілей та пріоритетів, розробка планів та програм розвитку, моніторинг та оцінка результатів.

- Проведення освітнього районування – це процес поділу території на освітні райони для оптимізації управління закладами освіти та ресурсами. Це включає: аналіз географічних та демографічних даних, визначення освітніх зон та районів, планування інфраструктури, оптимізація управління ресурсами, забезпечення рівного доступу до освіти, постійний моніторинг результатів районування. Оцінка ефективності та внесення необхідних коректив для покращення процесу.

Конструктивний аспект освітнього процесу забезпечує стратегічне планування та управління, сприяючи створенню стійкої та ефективної освітньої системи, яка відповідає на виклики сучасного світу та забезпечує високий рівень підготовки учнів.

4. Інформаційний аспект освітнього процесу забезпечує систематичне збирання, аналіз та використання даних щодо освітньої діяльності в громаді з метою визначення змін та вдосконалення освітнього процесу. Це включає такі етапи як :

- Збір даних: Здійснення систематичного збору різноманітної інформації про освітні заклади, студентів, педагогічний склад, навчальні плани та програми, фінансування тощо.

- Створення баз даних: Формування електронних баз даних для зберігання та організації інформації з метою подальшого аналізу та використання.

- Оцінка поточного стану: Аналіз накопиченої інформації для визначення сильних та слабких сторін освітнього процесу, а також ідентифікації можливих проблем та викликів.

- Виявлення тенденцій та змін: Визначення змін у показниках освітнього процесу протягом часу та виявлення тенденцій їхнього розвитку.

- Планування стратегій: Використання аналітичної інформації для розробки стратегій та дійових планів щодо поліпшення якості та ефективності освітнього процесу.
- Підтримка прийняття рішень: Надання обґрунтованих даних та рекомендацій для прийняття управлінських рішень з метою вдосконалення освітньої системи.
- Слідування за виконанням стратегій: Постійне відстеження впровадження запланованих заходів та їхніх результатів.
- Оцінка ефективності заходів: Аналіз результатів впроваджених стратегій та їхнього впливу на розвиток освітнього процесу.

Інформаційний аспект освітнього процесу дозволяє забезпечити об'єктивний аналіз та ефективне управління освітньою системою на рівні громади, спрямовуючи зусилля на досягнення високих стандартів якості освіти.

Основні методи які доцільно використовувати в даному дослідженні: порівняльний, картографічний, статистичний.

Порівняльний . У проведенні дослідження щодо змін, що відбуваються у певних освітніх закладах громади, буде використовуватися порівняльний метод. Цей метод передбачає аналіз та порівняння різних аспектів навчального процесу в різних закладах. Основна мета - виявлення відмінностей та схожостей у викладанні різних предметів. Шляхом аналізу підходів до навчання в різних закладах можна отримати уявлення про те, як змінюється навчальний процес в часі та які можливі тенденції в ньому спостерігаються.

Картографічний метод буде використовуватись для вивчення та аналізу розташування освітніх закладів на території громади. Цей метод передбачає створення картографічних матеріалів, на яких будуть нанесені будинки, парки, школи та інші освітні заклади. Ці дані можна використовувати як на уроках географії для вивчення географічних об'єктів та їх розміщення на карті, так і для аналізу доступності освітніх закладів для населення та вивчення географічного розподілу освітніх ресурсів у громаді.

Статистичний метод використовуватиметься для аналізу змін у сфері освіти шляхом збору та обробки статистичних даних. Цей метод передбачає систематичне збирання інформації, створення таблиць, графіків та інших візуальних матеріалів для подальшого дослідження. Шляхом аналізу цих даних можна отримати уявлення про тенденції у розвитку освітньої галузі, виявити проблемні аспекти та визначити можливі шляхи вдосконалення освітньої системи. Такий підхід дозволяє зробити об'єктивні висновки на основі конкретних числових даних і відповідно вплинути на управління освітніми процесами для покращення якості та ефективності освіти.

Метод **аналізу документів**, який полягає у систематичному аналізі різних видів документів для отримання інформації про структуру та організацію освітньої системи. Цей метод включає в себе дослідження різних джерел інформації, таких як:

- Статистичні звіти: Аналіз статистичних даних, які містять інформацію про кількість шкіл, учнів, вчителів, фінансування тощо. Ці дані допомагають зрозуміти загальний розмір та динаміку освітньої системи.

- Нормативно-правові документи: Вивчення законів, постанов, наказів та інших нормативно-правових актів, які регулюють діяльність освітніх закладів. Це дозволяє отримати інформацію про правову базу функціонування освітньої системи та вимоги до її організації.

- Звіти шкіл та інші офіційні джерела містять детальну інформацію про роботу конкретних навчальних закладів, їхні досягнення, проблеми та потреби. Шляхом аналізу цих документів можна отримати уявлення про рівень якості надання освітніх послуг на місцевому рівні.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ БРУСНИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1 Чинники формування освітньої мережі Брусницької сільської громади

На мою думку, зміст освіти в громаді формується під впливом об'єктивних і суб'єктивних чинників, таких як: потреби суспільства, що формуються відповідно до стану розвитку науки й техніки, потреби особистості, що формуються відповідно до рівня розвитку суспільства й сучасного стану розвитку науки і практики (див. рис. 2.1).

Рис 2.1

Формування освітньої мережі в сільській громаді визначається різноманітними чинниками. Демографічні характеристики, такі як розмір та структура населення, впливають на необхідність створення нових шкіл або реорганізацію існуючих. Географічні умови, включаючи доступність транспортних засобів та рельєф, також враховуються при розміщенні та організації навчальних закладів. Економічний розвиток громади та фінансові можливості впливають на здійснення інвестицій у будівництво та обладнання освітніх закладів. Соціокультурні особливості, включаючи культурні та релігійні традиції, також враховуються при формуванні освітньої мережі. Стратегічне планування розвитку освіти у громаді відіграє ключову роль у визначенні потреб у навчальних закладах та визначенні пріоритетів. Врахування доступності освітніх послуг для всіх верств населення, включаючи дітей з особливими потребами та місцеві меншини, також важливо при формуванні освітньої мережі.

У громаді активно враховуються потреби індивідуального розвитку дітей, їхні здібності, обдарування та інтереси. З цією метою у школах громади, крім обов'язкових предметів, надається можливість вибору додаткових предметів. Це дозволяє учням самостійно обирати ті предмети, які відповідають їхнім особистим уподобанням та сприяють розвитку їхніх індивідуальних здібностей. Такий підхід сприяє більш ефективному та гнучкому навчанню, а також стимулює активну участь учнів у навчальному процесі.

Отже, на сучасному етапі розвитку педагогічної науки, яка активно реагує на глобалізаційні процеси у сфері освіти, звертається особлива увага на важливість особистісного підходу у педагогічному процесі. Особистість розглядається як комплексна система її функцій, а її розвиток пов'язується з взаємодією цих функцій, що постійно удосконалюються в процесі навчання та освоєння соціального досвіду. В контексті сучасних викликів освітнього простору, цей підхід стає ключовим для успішного навчання та розвитку особистості.

2.2 Заклади дошкільної освіти громади

Дошкільний навчальний заклад - це установа, що гарантує право дитини на здобуття дошкільної освіти, сприяє її фізичному, розумовому та духовному розвитку, соціальній адаптації та підготовці до подальшої освіти. У такому закладі проводяться заняття, спрямовані на формування елементарних навичок та вмінь, розвитку мовлення, пам'яті, мислення, уваги, моторики та інших аспектів розвитку. Дошкільні заклади мають відповідні педагогічні кадри та інфраструктуру для здійснення всебічного розвитку дітей. Окрім того, дошкільні заклади можуть здійснювати соціально-педагогічний патронат над дітьми та їхніми батьками. Дошкільні навчальні заклади можуть бути державними, комунальними або приватними, а їх фінансування здійснюється за рахунок державних коштів, коштів місцевих бюджетів, батьківських внесків та інших джерел. Україна має мережу дошкільних навчальних закладів, що утримується Міністерством освіти і науки України та місцевими органами влади.

Дошкільний навчальний заклад (ДНЗ) відіграє ключову роль у підготовці дітей до навчання у школі та загальному розвитку особистості. Додатково розглянемо його обов'язки та завдання:

- *Відповідність дошкільної освіти стандартам:* Забезпечення відповідності рівня дошкільної освіти вимогам Базового компонента дошкільної освіти, що передбачає належну організацію навчально-виховного процесу та забезпечення розвитку дитини за визначеними стандартами.

- *Створення безпечного середовища:* Забезпечення безпечного та нешкідливого середовища для розвитку, виховання та навчання дітей, урахування санітарно-гігієнічних вимог та гарантування їх дотримання.

- *Формування здорових звичок:* Виховання у дітей гігієнічних навичок, введення принципів здорового способу життя та правил безпечної поведінки.

- *Стимулювання розвитку:* Сприяння збереженню та покращенню здоров'я, а також розвитку розумових, психологічних та фізичних здібностей дітей.

- *Співпраця з батьками:* Забезпечення соціально-педагогічного патронату та взаємодії з батьками, що сприяє оптимальному розвитку та вихованню дітей.

- *Підвищення кваліфікації батьків:* Функція центру поширення серед батьків психолого-педагогічних та фізіологічних знань про дітей дошкільного віку, що дозволяє батькам краще розуміти та ефективніше виховувати своїх дітей.

- *Планування та стратегічний розвиток:* Розробка планів діяльності та стратегії розвитку закладу, спрямованих на покращення якості освіти та задоволення потреб дітей та їх батьків.

Заклади Дит-Ясла Брусницької сільської громади(див.рис.2.2)

Карта Брусницької сільської громади із позначками ЗДО

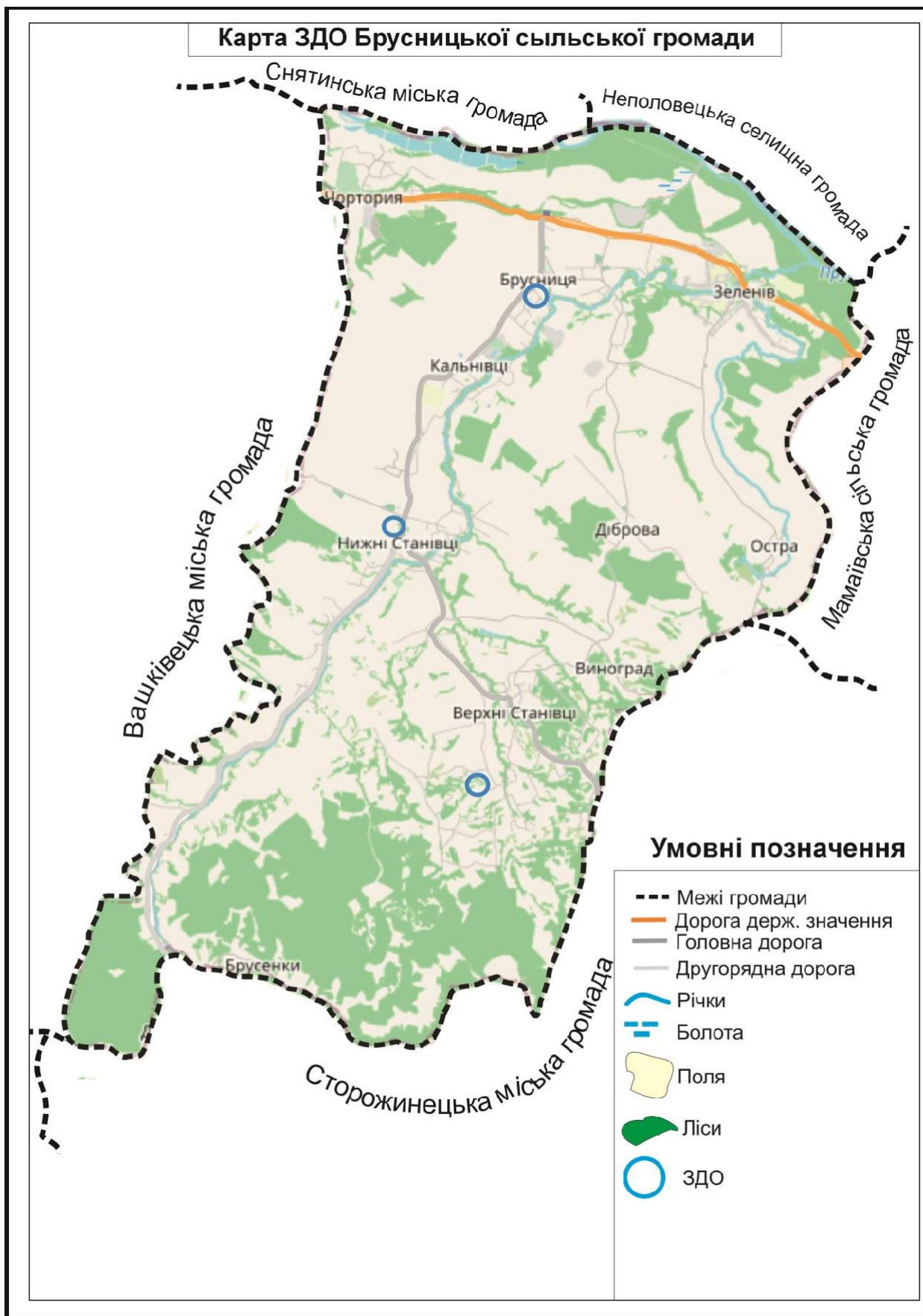

Рис 2.2

БРУСНИЦЬКИЙ ЗДО

Брусницький заклад дошкільної освіти (ЗДО) — це дитячий садок, який розташований у селі Брусниця. Подібні заклади відіграють важливу роль у розвитку дітей раннього віку, забезпечуючи їм належний догляд, освіту та соціалізацію.

Ось кілька аспектів, які варто зазначити про Брусницький ЗДО:

Освітня програма. ЗДО зазвичай пропонує комплексну освітню програму, що включає різні напрямки розвитку дітей: когнітивний, емоційний, соціальний та фізичний. Це можуть бути заняття з математики, мовлення, природознавства, музики, мистецтва тощо.

Матеріально-технічна база. Важливо, щоб дитячий садок мав сучасну матеріально-технічну базу, яка включає ігрові майданчики, навчальні та ігрові матеріали, безпечні ігрові зони тощо.

Педагогічний колектив. Кваліфіковані педагоги та вихователі є ключовими фігурами у забезпеченні високої якості освітнього процесу. Вони мають вміти працювати з дітьми, розуміти їхні потреби та сприяти всебічному розвитку.

Харчування та здоров'я. ЗДО забезпечує дітей збалансованим харчуванням, що відповідає віковим потребам. Крім того, в закладі повинні дотримуватись санітарно-гігієнічних норм для забезпечення здоров'я дітей.

Режим дня та дисципліна. Дитячий садок дотримується певного режиму дня, що включає навчальні заняття, прогулянки, ігровий час та відпочинок. Це допомагає дітям засвоювати навички організації часу та дисципліни.

Соціалізація та взаємодія. Відвідування ЗДО сприяє соціалізації дітей. Вони вчаться взаємодіяти з однолітками, ділитися, співпрацювати та вирішувати конфлікти. Це важливі навички, які допомагають у подальшому житті.

Можливі виклики та перспективи.

Фінансування та ресурси. Однією з проблем може бути недостатнє фінансування, що впливає на якість надання освітніх послуг. Необхідно забезпечити належний рівень фінансування для оновлення матеріально-технічної бази та підвищення кваліфікації працівників.

Інноваційні підходи. Впровадження новітніх освітніх методик та технологій сприятиме підвищенню ефективності навчального процесу.

Залучення громади. Активна участь батьків та місцевої громади в житті ЗДО може значно покращити якість освіти та виховання.

Брусницький ЗДО, як і будь-який інший дошкільний заклад, є важливим елементом системи освіти, що закладає фундамент для майбутнього розвитку дітей. Залучення до освітнього процесу всіх зацікавлених сторін та постійне вдосконалення може забезпечити високу якість освітніх послуг та сприяти гармонійному розвитку дітей.

Даний дошкільний заклад знаходиться за адресою-Чернівецька область, Вижницький район, с. Брусниця, вул. Буковинська 17- А

НИЖНЬОСТАНІВЕЦЬКИЙ ЗДО

Нижньостанівецький заклад дошкільної освіти (ЗДО) розташований у селі Нижні Станівці. Як і всі дошкільні заклади, він виконує важливу функцію у вихованні та розвитку дітей дошкільного віку, забезпечуючи їм необхідні умови для навчання, гри та соціалізації.

Основні аспекти Нижньостанівецького ЗДО:

Освітня програма. Освітня програма в ЗДО спрямована на всебічний розвиток дітей. Вона включає заняття з основних напрямків розвитку: мовленнєвого, математичного, природничого, творчого, фізичного та соціального. Особлива увага приділяється підготовці до школи, розвитку дрібної моторики, логічного мислення та творчих здібностей.

Розширення освітніх програм. Введення нових курсів та занять, таких як іноземні мови, програмування для дітей, спортивні секції, творчі майстер-класи (малювання, ліплення, музика), які допоможуть розширити кругозір дітей та сприятимуть всебічному розвитку.

Матеріально-технічна база. Заклад має бути оснащений необхідним обладнанням та матеріалами для забезпечення повноцінного освітнього процесу. Це включає навчальні іграшки, книги, засоби для творчості, спортивний інвентар та безпечні ігрові майданчики.

Кваліфікація педагогів. Педагогічний колектив складається з кваліфікованих вихователів та помічників, які мають спеціальну освіту та досвід роботи з дітьми. Вихователі постійно підвищують свою кваліфікацію, беруть участь у семінарах та тренінгах для ознайомлення з новітніми методиками навчання і виховання.

Здоров'я та харчування. Дитячий садок забезпечує дітей збалансованим та корисним харчуванням, відповідно до вікових норм та рекомендацій лікарів. Регулярно проводяться медичні огляди, санітарно-гігієнічні заходи та профілактика захворювань.

Режим дня та дисципліна. В ЗДО дотримується чіткий режим дня, що включає різноманітні активності: навчальні заняття, ігри, прогулянки, обід та відпочинок. Це допомагає дітям звикати до організованого розпорядку дня, формує навички самоорганізації та дисципліни.

Соціалізація та взаємодія. Важливим аспектом є соціалізація дітей, їх вміння взаємодіяти з однолітками, вчитися співпрацювати, ділитися та допомагати один одному. Це сприяє формуванню позитивних соціальних навичок та емоційного інтелекту.

Можливі виклики та перспективи:

Фінансування та ресурси: Як і в багатьох освітніх закладах, викликом може бути недостатнє фінансування, яке впливає на можливість оновлення матеріально-технічної бази та забезпечення сучасними навчальними матеріалами. Розвиток партнерства з місцевою владою та громадою може допомогти у вирішенні цих питань.

Інноваційні підходи: Впровадження інноваційних методик та технологій у освітній процес дозволить підвищити його ефективність. Наприклад, використання інтерактивних ігор, мультимедійних засобів, сучасних методів раннього розвитку.

Залучення громади: Активна участь батьків та місцевої громади у житті закладу може сприяти покращенню якості освітніх послуг. Організація спільних

заходів, свят, тренінгів для батьків дозволяє створити сприятливе освітнє середовище.

Нижньостанівецький ЗДО, виконуючи важливу функцію у вихованні та розвитку дітей, потребує постійної уваги та підтримки. Вдосконалення освітнього процесу, залучення новітніх методик та тісна співпраця з громадою можуть забезпечити високий рівень якості освітніх послуг та сприяти гармонійному розвитку дітей.

ВЕРХНЬОСТАНОВЕЦЬКИЙ ЗДО

Верхньостановецький заклад дошкільної освіти (ЗДО) є важливим елементом освітньої системи села Верхні Станівці, забезпечуючи всебічний розвиток дітей дошкільного віку. Як і інші дошкільні заклади, він сприяє підготовці дітей до школи, розвитку їх соціальних навичок, а також підтримує фізичне і психічне здоров'я.

Основні аспекти Верхньостановецького ЗДО:

Освітня програма. Освітня програма Верхньостановецького ЗДО спрямована на всебічний розвиток дітей. Вона включає різноманітні заняття, що допомагають розвивати інтелектуальні, емоційні, фізичні та соціальні навички. Сюди входять уроки з математики, мовлення, природознавства, музики, мистецтва, які забезпечують гармонійний розвиток малюків.

Матеріально-технічна база. Заклад має бути обладнаний сучасними ігровими майданчиками, навчальними та ігровими матеріалами, а також безпечними зонами для активної діяльності дітей. Наявність таких ресурсів дозволяє створити сприятливе середовище для навчання та розвитку.

Педагогічний колектив. Кваліфіковані вихователі та педагоги відіграють вирішальну роль у забезпеченні якісного освітнього процесу. Вони повинні мати відповідну освіту, досвід роботи з дітьми та бажання постійно вдосконалювати свої знання і навички. Саме від професіоналізму педагогів залежить успіх у навчанні та вихованні дітей.

Харчування та здоров'я. Важливим аспектом є забезпечення дітей збалансованим і здоровим харчуванням, що відповідає їх віковим потребам.

Окрім цього, заклад повинен дотримуватися санітарно-гігієнічних норм і проводити регулярні медичні огляди, щоб забезпечити здоров'я і благополуччя вихованців.

Режим дня та дисципліна. Дитячий садок дотримується чіткого режиму дня, що включає навчальні заняття, ігри, прогулянки, обід та відпочинок. Такий розпорядок допомагає дітям навчитися організовувати свій час, розвивати дисципліну та навички самоорганізації.

Соціалізація та взаємодія. Відвідування ЗДО сприяє соціалізації дітей. Вони вчаться взаємодіяти з однолітками, співпрацювати, ділитися, вирішувати конфлікти та розвивати емоційний інтелект. Ці навички є надзвичайно важливими для подальшого життя.

Можливі виклики та перспективи:

Фінансування та ресурси. Недостатнє фінансування може бути значною проблемою, яка впливає на якість освітніх послуг. Забезпечення належного рівня фінансування для оновлення матеріально-технічної бази та підвищення кваліфікації працівників є ключовим для розвитку закладу.

Впровадження сучасних технологій. Використання інтерактивних дошок, планшетів, комп'ютерів та інших технологічних засобів у навчальному процесі для підвищення зацікавленості та залученості дітей.

Екологічна освіта. Запровадження програм з екологічної освіти, включаючи заняття на природі, догляд за рослинами, навчання основам сортування сміття та інші заходи, що сприятимуть формуванню екологічно свідомих громадян.

Залучення громади: Активна участь батьків та місцевої громади у житті ЗДО може сприяти покращенню якості освітніх послуг. Організація спільних заходів, свят, тренінгів для батьків дозволяє створити сприятливе освітнє середовище та забезпечити всебічну підтримку розвитку дітей.

Верхньостановецький ЗДО, виконуючи важливу роль у вихованні та розвитку дітей, потребує постійної уваги та підтримки. Вдосконалення освітнього процесу, впровадження інноваційних методик та тісна співпраця з

громадою можуть забезпечити високий рівень якості освітніх послуг та сприяти гармонійному розвитку дітей.

Вище показана картосхема була зроблена в програмі CorelDRAW використовуючи знання, які були набуті під час навчання в університеті.(див. рис. 2.2)

CorelDraw – професійний продукт для висвітлення векторних ілюстрацій з можливостями редагування тексту, макетування і підготовки Інтернет-публікацій (з багатомовною підтримкою).

Програма векторної, або контурної графіки, оперує об'єктами, що можуть бути створені на основі геометричних фігур та кривих, та зберігатися в пам'яті комп'ютера у вигляді описів контурів. У цих описах містяться різні елементи, такі як схеми, піктограми, малюнки, текстові об'єкти. Використання подібних програм дозволяє користувачам, в тому числі митцям, дизайнерам, технічним фахівцям та студентам, підготувати файли технічної документації, схем, планів, креслень, а також оформити курсові та дипломні роботи тощо. Зважаючи на те, що сучасні програми дозволяють майже кожному користувачу володіти навичками роботи з CorelDraw, проблема освоєння основних функцій є особливо актуальною.

2.3 Заклади загальної середньої освіти в громаді

Загальна середня освіта - це процес засвоєння знань про природу, суспільство, людину, культуру та виробництво, що спрямований на розвиток особистості за допомогою пізнавальних і практичних методів, що включає інтелектуальний, соціальний і фізичний розвиток, що є основою для подальшого розвитку людини в галузі освіти та професійної діяльності. Загальна середня освіта є невід'ємною частиною безперервної освіти і має на меті розвиток особистості через навчання, виховання та поведінку, що базуються на загальнолюдських цінностях та принципах, визначених законом про освіту.

Метою загальної середньої освіти є:

- Формування в особистості учня патріотичної свідомості та виховання як доброго громадянина України. Важливою складовою навчального процесу є виховання в учнях почуття патріотизму та громадянської відповідальності. Це включає вивчення історії та культури України, участь у державних святах, заходах, присвячених національним героям та подіям. Учні повинні розуміти значущість своїх дій для майбутнього країни та бути готовими захищати її інтереси.

- Розвиток талантів та здібностей учня, розвиток наукового мислення та формування його особистості як вихованця. Освітній процес має сприяти всебічному розвитку учнів, відкриваючи та розвиваючи їхні таланти і здібності. Це включає заняття в гуртках, секціях, наукових товариствах. Школа повинна створювати умови для розвитку критичного та наукового мислення через інтерактивні методи навчання, проектну діяльність, участь у конкурсах та олімпіадах.

- Дотримання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів до подальшої вищої освіти та працевлаштування. Освітній процес повинен відповідати державним стандартам, забезпечуючи необхідний рівень знань та навичок. Учні повинні бути підготовлені до вступу у вищі навчальні заклади, мати конкурентні переваги на ринку праці. Це досягається через систему зовнішнього незалежного оцінювання, профорієнтаційні програми, співпрацю з університетами та роботодавцями.

- Навчання учнів повазі до Батьківщини та її Конституції, державних символів України, прав та свобод людини та громадянина, формування почуття власної гідності та відповідальності за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків громадянина. Важливо навчати учнів поважати державні символи, закони та основні права і свободи людини. Учні повинні усвідомлювати свої права і обов'язки, мати почуття власної гідності, відповідальності за свої вчинки. Це здійснюється через правове виховання, обговорення актуальних суспільних проблем, формування навичок соціальної відповідальності.

- Забезпечення права учнів на свободне формування світоглядних та політичних переконань. Школа повинна гарантувати учням право на власну думку та вільне висловлювання. Освітній процес має бути нейтральним, без нав'язування певних політичних чи світоглядних позицій. Учні повинні мати можливість дискутувати, обирати напрями власного розвитку, формувати свої погляди на основі аналізу та критичного мислення.

- Виховання поваги до родини, української мови, звичаїв України, регіональних мов або мов меншин, релігії та національних цінностей. Важливо виховувати в учнях повагу до сімейних цінностей, української мови та культури. Це включає знайомство зі звичаями та традиціями різних регіонів України, повагу до мов і культурних особливостей національних меншин. Освіта повинна сприяти міжкультурному діалогу, формуванню толерантності, взаємоповаги та єдності.

Заклад загальної середньої освіти - це установа, яка займається навчанням учнів на рівні загальної середньої освіти. Цей заклад може функціонувати тільки з ліцензією, виданою законодавством.

ЗЗСО має свій статут, який повинен бути затверджений засновником або законодавством.

ЗЗСО може створювати класи з вечірньою або дистанційною формою навчання для більш поглибленого вивчення матеріалу. Якщо матері або батьки дитини з особливими освітніми потребами письмово звернуться до ЗЗСО, то може бути створено інклюзивні та/або спеціальні класи для навчання дітей з особливими потребами.

ЗЗСО може мати структурні підрозділи, філії та інтернати з частковим або повним утриманням здобувачів освіти.

Крім того, ЗЗСО може об'єднуватися з іншими юридичними особами та мати статус опорного закладу, який може бути затверджений тільки Кабінетом Міністрів України. Всі учні, незалежно від того, в якому ЗЗСО вони навчаються, зберігають свій юридичний статус особи.

Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти

Отримання загальної середньої освіти забезпечують:

Початкові школи є першими ступенями освіти, де діти отримують початкові знання та навички, необхідні для подальшого успішного навчання. Ці навчальні заклади або підрозділи інших освітніх установ забезпечують навчання дітей у віці від приблизно 6 до 10 років.

У початкових школах надається базова освіта з різних предметних областей, таких як мови, математика, науки, соціальні науки, мистецтво та фізична культура. Важливою частиною навчального процесу є також розвиток мовлення, читання, письма та розуміння базових понять у науці та інших предметах.

Педагоги початкових шкіл використовують ігрові та інтерактивні методи навчання, щоб забезпечити ефективне засвоєння матеріалу та створити позитивну навчальну атмосферу. Також вони сприяють розвитку соціальних навичок та співпраці серед дітей.

Гімназії - це особливі навчальні заклади, які спеціалізуються на наданні базової середньої освіти другого ступеня. Вони відрізняються своєю академічною спрямованістю та підвищеним рівнем вимог до навчання. У гімназіях особлива увага приділяється розвитку інтелектуальних здібностей, глибокому вивченню предметів гуманітарного, природничого та математичного циклів, а також розвитку критичного мислення та творчих здібностей учнів.

Гімназії зазвичай мають ретельно розроблену навчальну програму, яка включає в себе широкий спектр предметів, високий рівень вимог до успішності учнів та частіше за все підготовку до вступу до вищих навчальних закладів. Така підготовка дозволяє випускникам гімназій успішно конкурувати на освітньому ринку та досягати високих результатів у подальшому навчанні та кар'єрному зростанні.

Ліцеї - це особливі навчальні заклади або підрозділи інших освітніх установ, які спеціалізуються на забезпеченні профільної середньої освіти

третього ступеня. Головна особливість ліцеїв полягає в їхній спрямованості на підготовку учнів до вищої освіти та відповідної професії.

У ліцелях надається глибоке вивчення предметів, які відповідають майбутній професійній спрямованості учня. Це можуть бути гуманітарні, природничі, технічні чи мистецькі напрямки. Педагогічний персонал ліцеїв спрямовує зусилля на підготовку учнів до вступу до вищих навчальних закладів або на відкриття власної кар'єри відповідно до їхніх індивідуальних прагнень та інтересів.

У ліцелях акцентується не лише на академічному успіху, але й на розвитку професійних навичок, креативності та лідерських якостей учнів. Ці навички допомагають їм у подальшому житті та кар'єрному зростанні.

Ліцеї створюють сприятливі умови для розвитку особистості кожного учня, підтримуючи його у поглибленні знань та розвитку професійних навичок, що відповідають вимогам сучасного світу

Початкові школи, гімназії і ліцеї можуть функціонувати як самостійні юридичні особи або як структурні підрозділи інших освітніх закладів, включаючи заклади загальної середньої освіти на різних рівнях.

Заклади загальної середньої освіти, які реалізують освітні компоненти програми на різних рівнях, часто мають типологію закладів вищого рівня, де здійснюється освітня діяльність. Це означає, що вони використовують підходи та методи, які характерні для вищих навчальних закладів, а також забезпечують створення умов для глибокого вивчення предметів та розвитку критичного мислення учнів.

Такі заклади можуть мати підвищений стандарт навчання, більш глибоке вивчення окремих предметів або додаткові курси, які підготовляють учнів до вступу до вищих навчальних закладів. Крім того, вони можуть надавати можливості для поглибленого вивчення певних наукових чи мистецьких дисциплін, а також розвитку практичних навичок, необхідних для успішного подальшого навчання або виробництва.

Такий підхід дозволяє підготувати учнів до вибору професії або до вступу до вищих навчальних закладів, забезпечуючи їм не лише базові знання, але й необхідні навички та компетенції для подальшого успішного розвитку.

2. Повну загальну середню освіту можна отримати не лише в звичайних школах. Існують інші заклади освіти, які забезпечують таку можливість. Наприклад:

Спеціальна школа створена з метою забезпечення навчання дітей, які зазнають розумові або фізичні виклики, забезпечуючи їм індивідуальний підхід до освіти, спеціалізовані програми та підтримку, що відповідає їхнім потребам і можливостям.

Санаторна школа функціонує з метою забезпечення навчання дітей, які стикаються з довготривалим лікуванням, яке може вимагати спеціалізованої медичної допомоги або реабілітаційних заходів. У таких учнів зазвичай є певні медичні потреби або обмеження, які ускладнюють процес навчання у звичайних умовах. Санаторна школа створена таким чином, щоб забезпечити їм можливість отримати освіту, враховуючи їхній стан здоров'я. Вона надає спеціалізовану педагогічну та медичну підтримку, щоб допомогти дітям успішно пройти навчальну програму, забезпечуючи при цьому необхідний рівень комфорту та безпеки.

Школа соціальної реабілітації спрямована на надання навчально-виховної допомоги дітям, що перебувають у складних життєвих обставинах та потребують особливих умов виховання згідно з рішенням суду. Ці діти можуть бути у ситуації ризику, вони можуть потребувати особливого підходу через різні соціальні, емоційні або поведінкові проблеми. Школа соціальної реабілітації працює з метою надання їм не лише освітніх можливостей, а й психологічної та соціальної підтримки, спрямованої на їхнє відновлення та адаптацію у суспільстві.

Навчально-реабілітаційний центр спрямований на надання комплексної освітньо-реабілітаційної підтримки дітям зі складними порушеннями розвитку. Ці центри можуть функціонувати на різних рівнях загальної середньої освіти,

забезпечуючи індивідуальний підхід та спеціалізовані програми залежно від потреб учнів. Положення про такі заклади, в тому числі їх функції, вимоги та умови діяльності, затверджує Кабінет Міністрів України. Це робиться з метою забезпечення належних умов для отримання освіти та розвитку цільової групи дітей з особливими потребами.

3. Загальну середню освіту можуть забезпечувати не тільки початкові школи, гімназії та ліцеї, але і інші типи освітніх закладів, такі як професійні, фахові перед вищою, вищі навчальні заклади та міжшкільні ресурсні центри. Ці організації можуть мати ліцензію на проведення навчальної діяльності в галузі загальної середньої освіти.

Положення про міжшкільний ресурсний центр затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Система спеціалізованої освіти має кілька видів закладів, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти. Серед них є спеціалізовані мистецькі школи, школи-інтернати спортивного профілю, професійні коледжі спортивного та мистецького спрямувань, військові ліцеї та наукові ліцеї.

Кожен з цих закладів спеціалізований на певному напрямку і має свої умови навчання.

Наприклад, спеціалізована мистецька школа зосереджується на мистецькій освіті, школа-інтернат спортивного профілю - на спортивній освіті, професійний коледж культурологічного або мистецького спрямування - на професійній мистецькій освіті, а військові та наукові ліцеї - на військовій та науковій освіті відповідно.

Вище перелічені спеціалізованої освіти затверджуються Кабінетом Міністрів України, які подаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізують державну політику у відповідній сфері.

Статус закладу загальної середньої освіти

Статус закладу загальної середньої освіти може відрізнятися в залежності від його структури, фінансування, рівня підготовки вчителів та якості надання освітніх послуг.

У більшості країн заклади загальної середньої освіти мають різні статуси, такі як державний, муніципальний, приватний, християнський, мусульманський тощо.

Заклади державної середньої освіти зазвичай фінансуються з державного бюджету і мають встановлені державні стандарти. Муніципальні школи зазвичай фінансуються з місцевого бюджету та мають деяку автономію в управлінні. Приватні школи, зазвичай, фінансуються за рахунок плати за навчання, дарувань та інших джерел.

Крім цього, заклади загальної середньої освіти можуть мати різні рівні акредитації, які вказують на рівень якості освіти, що надається у цьому закладі. Наприклад, "акредитований" статус може означати, що заклад має відповідний рівень обладнання та кваліфікації педагогічного складу.

Загальноосвітні заклади (ЗЗСО) є юридичними особами згідно з законодавством тому:

Державно-приватне партнерство: ЗЗСО можуть бути засновані на засадах державно-приватного партнерства. Це означає, що вони можуть мати як державну, так і приватну частину власності, іншими словами, брати участь у партнерстві з державою та приватними інвесторами.

Державна форма власності: ЗЗСО, засновані на державній формі власності, набувають державний статус. Це означає, що вони перебувають у власності та управлінні держави і фінансуються з державного бюджету.

Комунальна форма власності: Якщо ЗЗСО засновані на комунальній формі власності, вони набувають комунальний статус. Це означає, що вони перебувають у власності та управлінні місцевої громади.

Приватна форма власності: ЗЗСО, засновані на приватній формі власності, набувають приватний статус. Це означає, що вони перебувають у власності приватних осіб або юридичних осіб та фінансуються за їх рахунок.

Ці форми власності визначають правовий статус та фінансові засади функціонування ЗЗСО.

Освітні заклади Брусницької сільської громади(див.рис.2.5)

Карта Брусницької сільської громади із позначками навчальних закладів

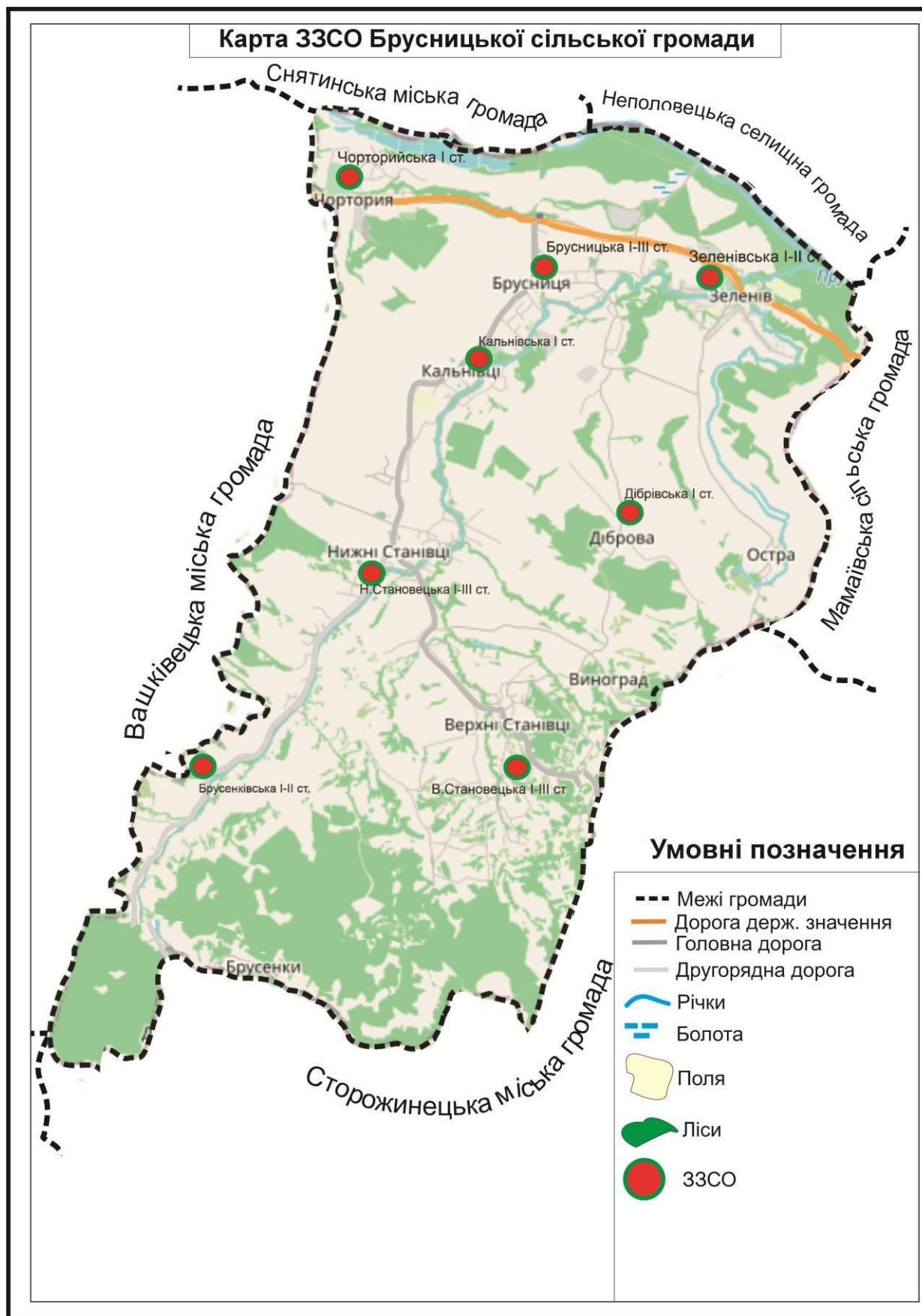

рис. 2.5

Нижньостанівецький ЗЗСО І-ІІІ ступенів

Даний навчальний заклад знаходиться за адресою: Чернівецька обл., Вижницький р-н, село Нижні Станівці, ВУЛИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, будинок 100.

Історія школи. У 1872 р. у селі Нижні Станівці була відкрита перша початкова школа. У період на 1906 – 1907 роки у населеному пункті жило близько 450 дітей шкільного віку, але вчилися в школі із них тільки 320 дітей.

На ті роки закінчити початкову школу змогли тільки 250 учнів, а 63, через тяжкий матеріальний стан школи, повинні були вимушено покинути навчання у ній..

У 1910 році було побудоване приміщення школи, де по сьогоднішній день навчаються діти та ведуть свої уроки вчителі.

Вчителі, які перебували в органі «Каменярь», редакція якого знаходилася в сусідньому селі Станівці Горішні, дуже ярко висвітлювали порядки, що існували в тогочасній системі народної освіти на Буковині. Була стаття, одного з номерів «Каменяря», в якій із обуренням говорилося про жахливі умови, в яких тоді перебували школи і вчителі на Буковині: в школах вікна та двері не пристають нормально, завжди холодно і брудно, одним словом "бараки" якісь. В газетах закликалось, щоб до всіх вчителів – українців ставилися солідарніше. Також газета друкувала різні революційні вірші Івана Франка, пропагувала найкращі твори, вірші літератури, які були написані в Україні, та мистецтва нашої Буковини. Коли Румунією було окуповано Нижні Станівці то там була тільки одна школа, де викладали румунською мовою. На 1936р. у цій школі навчалось 379 учнів, вона охоплювала дітей з сіл: Нижні Станівці та Верхні Станівці.

З приходом радянської влади у 1940 р. в селі почала працювати семирічна школа, було відкрито декілька класів вечірньої школи. Свою роботу семирічка відновила у 1945 році.

Директор школи Фесенко Василь Савелійович У 1967 р. добудував до приміщення школи ще 4 класні кімнати.

З 2002 року школу очолює молодий, енергійний Лакуста Степан Корнійович. На сьогоднішній день в школі працює 28 вчителів. Навчається 315 учнів. Створена інформація про умови навчання та матеріальний склад, яка представлена в таблиці 2.1, надає детальний огляд обладнання та ресурсів, які доступні у школі.

Ця школа розподілена на три окремі корпуси, кожен з яких спеціалізується на виконанні конкретних освітніх завдань.

Перший корпус школи призначений для навчання учнів II-III ступенів, що відповідає середній та старшій школі. Тут створені всі умови для реалізації освітніх програм, а також розвитку інтелектуальних та творчих здібностей учнів у цих важливих періодах їхнього життя.

Другий корпус є базою початкової школи I ступеня. Він призначений для навчання молодших школярів, тобто учнів перших класів. Тут забезпечується навчання за спеціально розробленими програмами, орієнтованими на особливості розвитку дітей цього вікового періоду.

Третій корпус школи присвячений навчанню трудовому мистецтву. Учні цього корпусу отримують можливість вивчати різні аспекти трудової діяльності та розвивати практичні навички у різних сферах, таких як робота з деревом, металом, текстилем тощо. Тут створені умови для креативного та практичного розвитку учнів, щоб вони могли успішно впроваджувати свої таланти та здібності в майбутньому. Була створена відповідна карта (див рис. 2.6)

Розглянемо інфраструктуру кожного з корпусів:

Перший корпус (Середня та старша школа):

Класи: Корпус обладнаний сучасними аудиторіями, оснащеними необхідною технічною та навчальною апаратурою.

Лабораторії та кабінети: Існують лабораторії для фізики, хімії, біології, комп'ютерні класи та інші спеціалізовані приміщення.

Бібліотека: Велика шкільна бібліотека, де учні можуть користуватися різноманітною літературою для навчання та саморозвитку.

Спортивні майданчики: є спортивні майданчики для занять фізичною культурою та спортивними секціями.

Другий корпус (Початкова школа):

Класні кімнати: У цьому корпусі розташовані затишні та зручні класні кімнати для молодших школярів.

Ігрові майданчики: є ігрові майданчики для розвитку дитячих навичок та забезпечення активного відпочинку під час перерв.

Третій корпус (Трудове мистецтво):

Майстерні: Є просторі майстерні для занять трудовим мистецтвом, обладнані необхідним інструментарієм та обладнанням.

Лабораторії та кабінети: Можливо, є спеціалізовані кабінети для вивчення різних видів ремесел та художніх мистецтв.

Виставкові зони: Тут можуть бути виставкові зони для представлення робіт учнів та проведення творчих проектів.

Це лише загальний огляд інфраструктури кожного з корпусів. Кожен з них має свої унікальні особливості та можливості.

Рис. 2.6

Нижньостановецький ЗЗСО може бути опорним закладом для таких шкіл: Брусенківської ЗЗСО I-II та В. Становецької ЗЗСО I-III. Чому для В.Становецької, хоча вона також може бути опорним закладом, а тому що школа в Нижніх Станівцях знаходиться в більш вигідному місці, і до неї легше добиратися дітям.

Також в комплектації школи є шкільний автобус, яких возить дітей за таким маршрутом(рис 2.7)

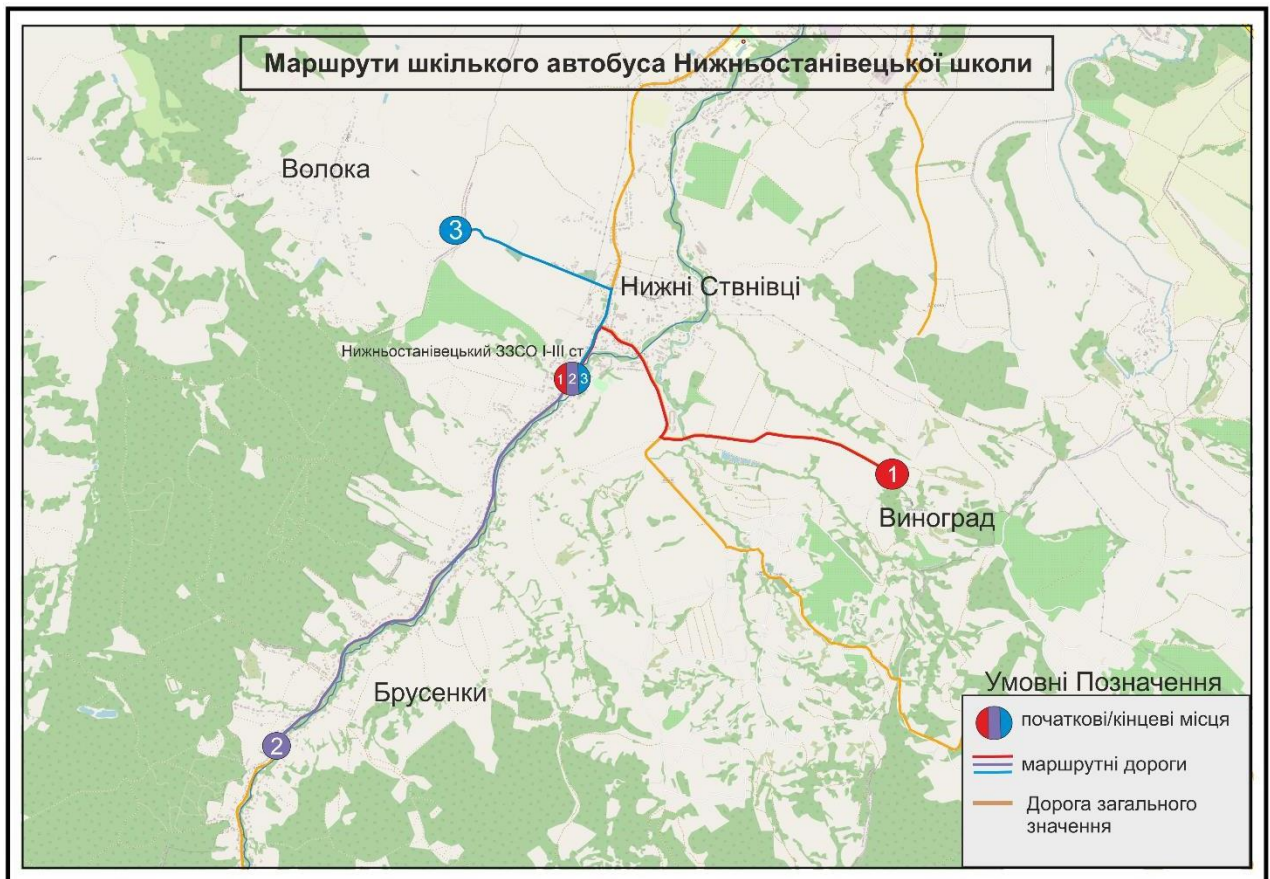

Рис 2.7

Перший маршрут розпочинається о 8:00 годині. За 10 хвилин автобус дістає до села Виноград, де здійснює посадку дітей, які проживають у цьому селі. Після того, як всі діти залізли в автобус, він повертається назад до школи, завершуючи свій перший маршрут.

Другий маршрут розпочинається о 8:20 годині. Шкільний автобус їде в напрямку села Брусенки, де за 10 хвилин доїжджає до кінцевої зупинки. Тут діти з села Брусенки сідають на автобус, після чого він повертається до школи.

О 8:40 годині починається третій маршрут. Шкільний автобус рухається до села Волока, де здійснює посадку дітей в одній з його частин. Потім він повертається до школи.

о 8:55 годині. Шкільний автобус завершує останній маршрут.

Отже, шкільний автобус забезпечує транспортування дітей з трьох сіл - Виноград, Брусенки та Волока, та дозволяє їм дістатися до школи вчасно на уроки.

Брусницька ЗЗСО І-ІІІ ступенів

Даний навчальний заклад знаходиться за адресом: вул. Буковинська, буд. 9 –А, с. Брусниця, Вижницький район, Чернівецька область

В селі Брусниця, точкою освіти, центром цивілізації завжди була школа. У 1878 році, в епоху Австро-Угорщини, була збудована перша школа в селі Барбівці, яка розташовувалась у центрі села і зараз є приміщенням початкових класів Брусницького ЗЗСО І-ІІІ ступенів. Згідно з даними з 1906 року, ця школа була чотирьохрічною і мала п'ятьох вчителів. Діти навчалися в чотирьох класах з одним паралельним класом. У 1918 році Буковина стала частиною Румунії після розпаду Австро-Угорщини, включаючи село Барбівці. Однією з перших дій нової влади стало закриття українських шкіл, зокрема Барбівської школи. Румунські власті змусили учнів вивчати румунську мову та заборонили розмовляти українською поза уроками. У школі працювало всього 3 вчителі, які викладали краснопис, математику і граматику. Щотижня проводився лише один урок з української мови, який ведав вчитель Аврам Онисим Іванович. У 1932 році румунська влада збудувала нову будівлю для школи, викупивши земельну ділянку від сусіднього селянина. На той час у школі вже працювало 7 вчителів, а навчання проводилось лише на румунській мові. У 1945 році, після звільнення села радянськими військами, у Барбівській сільській школі навчалось 281 учень в 9 класах, яких вчили 10 вчителів. У 1959 році до Брусниці приїхали троє нових вчителів української мови, серед яких була майбутня директор школи - Надія Лукашівна Пастушенко-Леонченко. У 1968 році в селі було відкрито початкову школу, середню загальноосвітню школу та вечірню середню школу сільської

молоді, в яких навчалось 546 учнів, а більше 30 педагогів розповсюджували знання. Вчителі не лише викладали предмети, але й брали активну участь в громадському житті села, проводили різноманітні заходи та допомагали в здійсненні політичних та господарських кампаній. У 1969 році школа переїхала до нового двоповерхового приміщення на 560 місць, що дало можливість розширити навчальний процес та забезпечити більше учнів зручними умовами для навчання. Під час розквіту Радянської влади школа проводила звичні заходи для того часу, але завжди була активним учасником суспільного життя. У 1976 році Володимир Миронович Гуран став директором школи, а пізніше, у 1968 році, його замінив Дмитро Теофілович Фраціян, який й досі займається діяльністю школи. У 1988 році школа отримала ім'я І.В. Миколайчука за постановою Ради Міністрів УРСР №350 від 15 листопада 1988 року та наказом Міністерства освіти УРСР №46 від 7 грудня 1988 року. З того часу школа називається Брусницькою середньою школою ім. І.В. Миколайчука. У період між 1996 та 1997 роками, у школі, що розташована в Брусниці, навчалось найбільше студентів - аж 499, і це при тому, що для їх навчання було тільки 45 вчителів. Згодом школа стала середньою та за цей час закінчили її 1727 учнів. З цих випускників, 52 отримали золоті та срібні медалі за високі досягнення у навчанні. Зокрема, у Брусниці протягом років незалежності повну середню освіту успішно завершили 814 випускників. На даний момент, учнівський колектив складається з 312 учнів, яких навчають 36 вчителів. Серед них є 8 спеціалістів, 4 спеціалісти II категорії, 13 спеціалістів I категорії та 11 спеціалістів вищої категорії. Крім того, є 4 вчителі-методисти та 1 "старший вчитель".(табл. 2.2)

Щоденно, шкільним життям піклуються директор Дмитро Теофілович Фраціян, та його заступники Ольга Кузьмівна Гуля та Тетяна Танасівна Євстафієвич, а також педагог-організатор Галина.

Брусницький ЗЗСО є опорним закладом та має свої філії :

- Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім.І.Миколайчука» – Дібрівський заклад загальної середньої освіти І ступеня

- Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім.І.Миколайчука» – Кальнівський заклад загальної середньої освіти І ступеня.

- Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім.І.Миколайчука» – Чорторийський заклад загальної середньої освіти І ступеня.

Маршрут шкільного автобуса(рис 2.7)

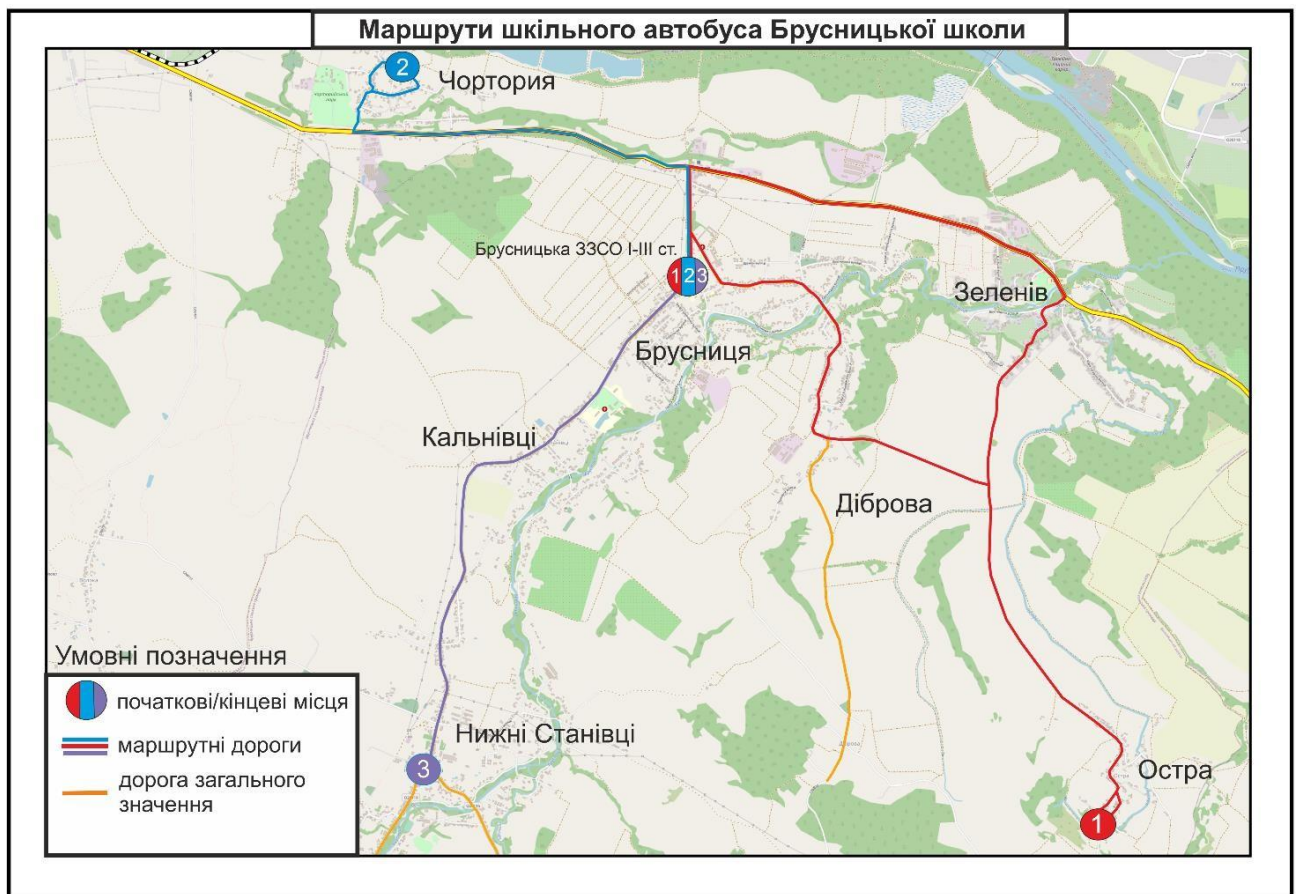

Рис 2.7

Перший маршрут є найдовшим, його довжина становить 19,7 кілометрів. Автобус починає рухатися о 7:40 і їде в напрямку села Зеленів, де підбирає учнів. Потім він продовжує рух до села Остра і повертається назад до школи. Півдороги

автобус заїжджає до села Діброва, щоб підбрати там дітей. Після цього автобус завершує свій перший маршрут біля школи.

Другий маршрут починається о 8:10 і його довжина становить 12 кілометрів. Автобус їде до села Чортория, де підбирає дітей. Після 20 хвилин руху, автобус повертається назад до школи.

Третій маршрут починається о 8:30 і його довжина становить 10,2 кілометри. Автобус їде в село Нижні Станівці, де забирає дітей в центрі міста та по околицях дороги. Потім він повертається з Нижніх Станівців та охоплює дітей з села Кальнівці. О 8:50 третій маршрут закінчується і автобус повертається до школи.

Зважаючи на ці маршрути, автобус забезпечує транспортування дітей з околиць до школи і назад, щоб вони могли вчасно прибувати на уроки.

Верхньостанівецька ЗЗСО І-ІІІ ступенів

Даний навчальний заклад знаходиться за адресом: Чернівецька область, Кіцманський район, с.Верхні Станівці, вул. Шкільна, 25

Освіта в сільській місцевості почалася з відкриттям початкової школи в 1875 році, що відбулося під час Австро-Угорської імперії. У ній функціонували початкові класи від 1 до 4, у яких навчались близько 30 дітей. Дітей навчали читати, писати та рахувати українською мовою, що додало новий відтінок вихованню та освіті, особливо після того, як Іларій Карбулицький, відомий вчитель, письменник та публіцист, став директором школи у 1906 році. Однак з приходом румунської влади у 1918 році, навчання перейшло на румунську мову, а українську мову заборонили. За часів другої окупації краю Румунією, українська мова була знову заборонена, але після визволення Буковини радянською армією в березні 1944 року, навчання у школах знову проводилося українською мовою. У зв'язку з відсутністю місцевих вчителів, управління шкільної освіти привозило вчителів із інших регіонів країни.

Стара освітня установа складалась з 8 будівель. Найбільш старий з них - головний корпус, мав 4 класні кімнати. Центральні приміщення знаходилися там, де тепер є столярна майстерня. У 1906 році директор школи запланував посадити

дуб, який й досі росте на тому ж місці. Біля нього стояли лавочки, на яких діти відпочивали під час перерв. Сидячи біля дуба, вони виймали з своїх торбинок кусочки кулеші, картоплю або коржі, спечені на плиті, і обідали. Дзвонили на урок дзвінком 1776 року випуску, який зберігається й нагадує про минуле. В класах діти сиділи за дерев'яними партами по чотири учні. У 1948 році школу перетворили на семирічну, а в 1958 році восьмирічну, яка складалась з різних за віком учнів.

1 вересня 1969 року відбулося призначення вчителя географії Калиняка Ігора Тимофійовича на посаду директора школи. За дорученням Кіцманського районного відділу освіти, Калиняк працював у Киселівській середній школі, перш ніж очолити цю школу. Під його керівництвом було здійснено значні перетворення, зокрема було зведено нову трьохповерхову школу на 640 учнівських місць у Верхніх Станівцях, яку будував Кіцманський міжколгоспбуд.

З 1 вересня 1975 року школа стала середньою, а нова школа з просторими світлими класами, майстернями по навчанню та власною котельнею, додатково позитивно вплинула на навчально-виховний процес. Благополучний матеріальний стан та кваліфіковані вчителі дали відчутний ефект, зокрема кабінетна форма навчання допомогла учням здобувати міцні знання. З 1978 року до 2006 року директорами школи були Гуцуляк В.Г. та Доміграшук К.К. На сьогоднішній день Руснак І.М. очолює цю школу.

Інформація про технічний кількісний склад(табл. 2.3.)

Даний навчальний заклад має статус комунального. В цілому може бути філією для Нижньостановецького ЗЗСО.

Брусенківський ЗЗСО І-ІІ ступенів

Даний навчальний заклад знаходиться за адресом: вул. Б. Хмельницького, буд.66, с. Брусенки, Вижницький район, Чернівецька область.

Брусенківська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів розташована в селі Брусенки на території Вижницького району Чернівецької області України.

За даними сайту Міністерства освіти і науки України, у Брусенківській ЗЗСО І-ІІ ступенів працює 19 педагогічних працівників, в тому числі 12 вчителів

з вищою освітою. Загальна чисельність учнів на 2021-2022 навчальний рік становить 104 осіб.(табл 2.4)

У школі здійснюється навчання згідно з державним стандартом початкової загальної освіти та базової загальної освіти. Крім того, у школі працюють педагоги-предметники, які викладають такі предмети, як історія, українська мова та література, математика, іноземні мови, природничі науки та інші.

Школа має розвинену матеріально-технічну базу, зокрема, комп'ютерний клас, бібліотеку, спортивну залу, кабінети інформатики, фізики, хімії, біології та інше. Також в школі працює шкільний музей, який присвячений історії села Брусенки та околиць.

Сучасна Брусенківська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів була заснована в 1970 році і вона продовжує працювати і надавати якісну освіту учням села Брусенки та близьких сіл.

Даний навчальний заклад має статус комунального. В цілому може бути філією для Нижньостановецького ЗЗСО.

Зеленівський ЗЗСО І-ІІ

Зеленівський загальноосвітній навчальний заклад І-ІІ ступенів знаходиться в селі Зеленів Вижницького району Чернівецької області України.

За даними сайту Міністерства освіти і науки України, у школі працює 23 педагогічних працівників, в тому числі 16 вчителів з вищою освітою. Навчальний заклад має добре обладнані класи, бібліотеку, спортивний зал та великий двір.

Заклад надає повну загальну середню освіту з викладанням українською мовою. Наразі в школі навчається приблизно 200 учнів з сіл Зеленів та сусідніх населених пунктів. Школа активно бере участь у різних освітніх програмах та проектах, що сприяє підвищенню якості навчання та розвитку учнів.

Сучасна Зеленівська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів була заснована у 1965 році та надає якісну освіту учням зі села Зеленів та найближчих сіл. За роки свого існування, заклад зазнавав різних змін та модернізацій, щоб відповідати вимогам часу та підвищувати якість навчання.

Сьогодні Зеленівська ЗЗСО І-ІІ ступенів є важливим навчальним закладом регіону та продовжує надавати якісну освіту своїм учням(табл. 2.5)

Даний навчальний заклад має статус комунального.

Дібрівський ЗЗСО І ступенів

Дібрівський Загальноосвітній Навчальний Заклад І ступенів розташований в селі Діброва Вишницького району Чернівецької області. Заклад заснований у 1957 році і надає навчання учням 1-4 класів.

Основною метою Дібрівської школи є надання якісної освіти учням, створення безпечної та комфортної навчальної атмосфери, а також розвиток творчих та соціальних здібностей дітей.

У закладі працює висококваліфікований педагогічний колектив, який дбайливо стежить за успіхами учнів та допомагає їм вирости в освічених та творчих особистостей.

Дібрівський ЗЗСО І ступенів забезпечує навчання учнів за допомогою сучасних технологій, розвиває різні аспекти особистості дитини, виховує у них позитивні моральні цінності та допомагає їм зростати у гарних громадян.

Заклад постійно розвивається та вдосконалює свою діяльність, щоб надавати максимально можливу якість освіти своїм учням.(табл. 2.6.)

Філія Опорного закладу (Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім.І.Миколайчука) – Дібрівський заклад загальної середньої освіти І ступеня. Статус-комунальний.

Кальнівський ЗЗСО І ступеня

Кальнівська загальноосвітня школа І ступенів розташована в селі Кальнівка Вишницького району Чернівецької області. Заклад був заснований у 1956 році і надає навчання учням початкової школи (1-4 класи).

Метою Кальнівської школи є надання якісної освіти та виховання молодших школярів. У закладі працює досвідчений педагогічний колектив, який використовує сучасні методи навчання та виховання.

Навчальний процес в школі орієнтований на розвиток різних аспектів особистості учнів, включаючи фізичний розвиток, інтелектуальний розвиток, розвиток соціальної та моральної компетентності.

Крім того, у школі проводяться різноманітні заходи, спрямовані на розвиток творчих та соціальних здібностей учнів, такі як театралізовані вистави, конкурси, змагання та інші.

Заклад має достатній рівень забезпеченості навчальними матеріалами, є сучасні методичні та наочні засоби навчання. Кальнівська загальноосвітня школа І ступенів продовжує свою роботу з метою надання якісної освіти та виховання молодших школярів.(табл.2.7)

Філія Опорного закладу (Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім.І.Миколайчука) – Кальнівський заклад загальної середньої освіти І ступеня. Статус- комунальний.

Чорторийський ЗЗСО І ступеня

Школа знаходиться за адресом : вул. Івана Франка, буд.25, с. Чортория, Вижницький район, Чернівецька область.

Історія школи розпочинається у 1946 році, коли в селі було відкрито двокласну народну школу. У 1958 році було побудовано нову будівлю школи з двома класними кімнатами, приміщенням для вчителів та директора. У 1960 році було збудовано спортивний майданчик, а у 1976 році до школи добудували приміщення для фізкультурного залу. Згодом школу декілька разів реконструювали та модернізували.(табл. 2.8)

Учні Чорторийської школи активно беруть участь у різних конкурсах, олімпіадах та змаганнях, успішно представляють школу на місцевому та обласному рівнях. Також в школі функціонують кілька гуртків та клубів, де діти можуть розвивати свої здібності та інтереси.

Філія Опорного закладу (Брусницький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів) – Чорторийський заклад загальної середньої освіти І ступеня. Статус- комунальний.

2.5 Позашкільна освіта громади

У центрі села Нижні Станівці та селі Брусниця діють декілька важливих позашкільних закладів, які сприяють всебічному розвитку дітей та молоді. До них належать секції панкратіону та музично-танцювальна школа, кожна з яких має свою специфіку та напрямки діяльності.

Секція панкратіону:

Спортивні заняття: Секція панкратіону пропонує заняття з цього давнього бойового мистецтва, що поєднує елементи боротьби та ударної техніки. Тут тренуються як діти, так і підлітки, отримуючи можливість покращити свою фізичну підготовку, витривалість та координацію.

Графік тренувань у селі Нижні Станівці:

Вівторок і четвер:

- 16:00 - 17:00: Молодша група
- 17:00 - 18:30: Доросла і середня група разом

Субота:

- 12:00 - 13:00: Молодша група
- 13:10 - 14:40: Доросла і середня група разом

У селі Нижні Станівці тренування проходять тричі на тиждень, в різні дні та в різний час, щоб забезпечити максимальну зручність для всіх вікових груп. Молодша група має окремий час для тренувань, а доросла та середня групи тренуються разом, що дозволяє оптимально використовувати тренувальний зал та ресурси тренерів.

Графік тренувань у селі Брусниця

Понеділок, середа і п'ятниця:

- 16:00 - 17:00: Молодша група
- 17:00 - 18:30: Середня група
- 18:30 - 20:00: Доросла група

У селі Брусниця тренування також проводяться тричі на тиждень, але розклад дещо відрізняється від розкладу в Нижніх Станівцях. Тут кожна вікова

група має свій окремий час для тренувань, що дозволяє тренерам більш зосереджено працювати з кожною групою, враховуючи їхні специфічні потреби та рівень підготовки.

Інфраструктура: Заклад оснащений сучасним спортивним обладнанням, яке забезпечує безпечне та ефективне проведення тренувань. Зали для занять облаштовані м'якими матами, боксерськими грушами та іншими необхідними атрибутами для тренувань.

Тренерський склад: Заняття проводять досвідчені тренери, які мають відповідну кваліфікацію та успіхи у сфері бойових мистецтв. Вони приділяють увагу кожному учаснику, допомагаючи розвивати індивідуальні навички та досягати високих спортивних результатів. Головний тренер який проводить заняття є Мангер Андрій Деонізієвич

Змагання та турніри: Учні секції панкратіону регулярно беруть участь у різноманітних змаганнях і турнірах, як місцевих, так і регіональних, що дає їм можливість випробувати свої сили та досягати нових висот. Вихованці будинку культури, дозвілля та спорту Брусницької громади, члени «Бойового клубу Мангер», взяли участь у Чемпіонаті України з панкратіону та грепплінгу, що проходив у місті Кропивницький. На змаганнях були представлені 18 областей України, і загальна кількість учасників перевищувала 500 осіб.

Протягом трьох днів змагань наші спортсмени проявили високий рівень підготовки та майстерності, здобувши такі призові місця: 2 перших місця, 5 других місць, 5 третіх місць.

Команда прийняла участь у відкритому чемпіонаті Львівської обл. з ММА. Мега потужний результат з 10 спортсменів: 5 перших, 3 других, 2 третіх. Команда з 16 клубів посіла 3 загальнокомандне місце.

У Брусницькій громаді є видатні спортсмени, які досягли високих результатів на всеукраїнському рівні. Чемпіони України, Мельничук Юлія та Мельничук Яна, стали справжньою гордістю нашої громади. Обидві дівчата успішно виконали нормативи і отримали звання кандидатів у майстри спорту України (КМС).

Їхні досягнення є свідченням високого рівня підготовки та наполегливості, які вони демонструють у своїх спортивних виступах. Вони служать натхненням для всіх юних спортсменів нашої громади та є прикладом того, що завдяки наполегливій праці та цілеспрямованості можна досягти великих успіхів на спортивній арені.

Музично-танцювальна школа в селі Нижні станівці:

Музичні заняття: Школа пропонує уроки гри на різних музичних інструментах, таких як піаніно, гітара, скрипка та інші. Крім індивідуальних занять, тут також проводяться групові заняття з хорового співу та музичної теорії.

Танцювальні заняття: У музично-танцювальній школі навчають різним стилям танцю, включаючи народні, бальні, сучасні та класичні танці. Діти можуть вибрати напрямок, який найбільше відповідає їхнім інтересам та здібностям.

Вистави та концерти: Учні школи регулярно беруть участь у виставах, концертах та культурних заходах, що проводяться у селі та за його межами. Це дає їм можливість продемонструвати свої таланти, здобути сценічний досвід та розвивати впевненість у собі.

Педагогічний склад: У школі працюють досвідчені викладачі музики та танців, які володіють глибокими знаннями у своїй сфері та мають великий педагогічний досвід. Вони підтримують учнів, сприяючи їхньому творчому розвитку та допомагаючи досягати високих результатів. Вчителька Верстюк Ніна Петрівна

Ці позашкільні заклади відіграють важливу роль у житті села Нижні Станівці та села Брусниця, надаючи молоді можливості для фізичного, культурного та творчого розвитку. Вони сприяють формуванню гармонійної особистості, розвитку соціальних навичок та створенню активної і творчої громади.

У селах Брусниця та Брусенки місцеві жителі активно віддаються заняттям спортом, самостійно організовуючи тренування з волейболу та футболу. Ці

заходи відбуваються на відкритих майданчиках або у спеціально відведених місцях для спортивних занять. Початок тренувань зазвичай запланований на 11 годину ранку, що сприяє активному спортивному життю та спільному проведенню часу між місцевими мешканцями. Такі ініціативи сприяють підтримці здорового способу життя та формуванню спортивної культури в громаді.

2.4 Розробка та аналіз даних

Під час проведення аналізу навчальних закладів в межах Брусницької сільської громади було використано різноманітні джерела інформації, такі як статистичні звіти, та адміністративні дані . На основі цих даних було підготовлено аналітичний звіт, який включав в себе різноманітні показники та візуалізацію результатів у вигляді діаграми.

Діаграма (див. рис. 2.8) була створена для ілюстрації ключових характеристик навчальних закладів у сільській громаді. Це важливий інструмент для візуалізації даних та зрозуміння структури та розподілу освітніх ресурсів у регіоні.

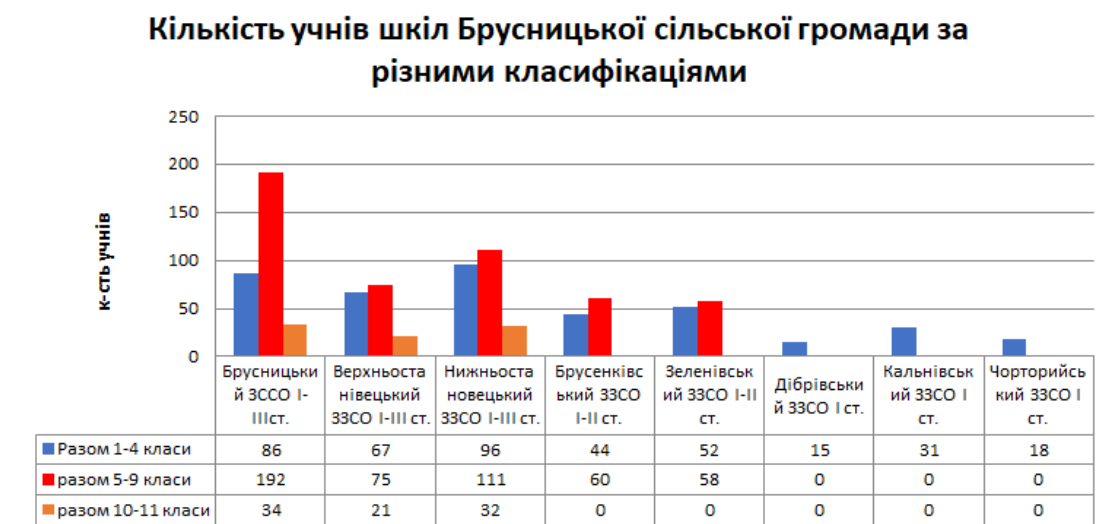

Рис.2.8

Аналізуючи дані про відсоткове співвідношення учнів у школах Брусницької сільської громади, можна помітити, що Нижньостанівецька школа має найбільшу кількість учнів - 315 осіб, що становить 31%. Другою за

чисельністю є Брусницька з 312 учнями (24%). Третьою є Верхньостанівецька з 163 учнями (16%). На четвертому місці розташувалася Зеленівська школа з 110 учнями (11%). П'ятою є Брусеківська з 104 учнями (11%). Шостою - Кальнівська школа з 31 учнем (3%). На сьомому місці розташувалася Чорторийська школа з 16 учнями (2%). Найменшою за чисельністю є Дібрівська школа з 15 учнями (2%).

При дослідженні шкіл Брусницької сільської громади, було розроблено інтернет карту ЗЗСО громади, яка була зроблена в ГІС-пакеті ArcGIS і знаходиться за активним посиланням: <https://arcg.is/0P5afi0> (рис.2.9)

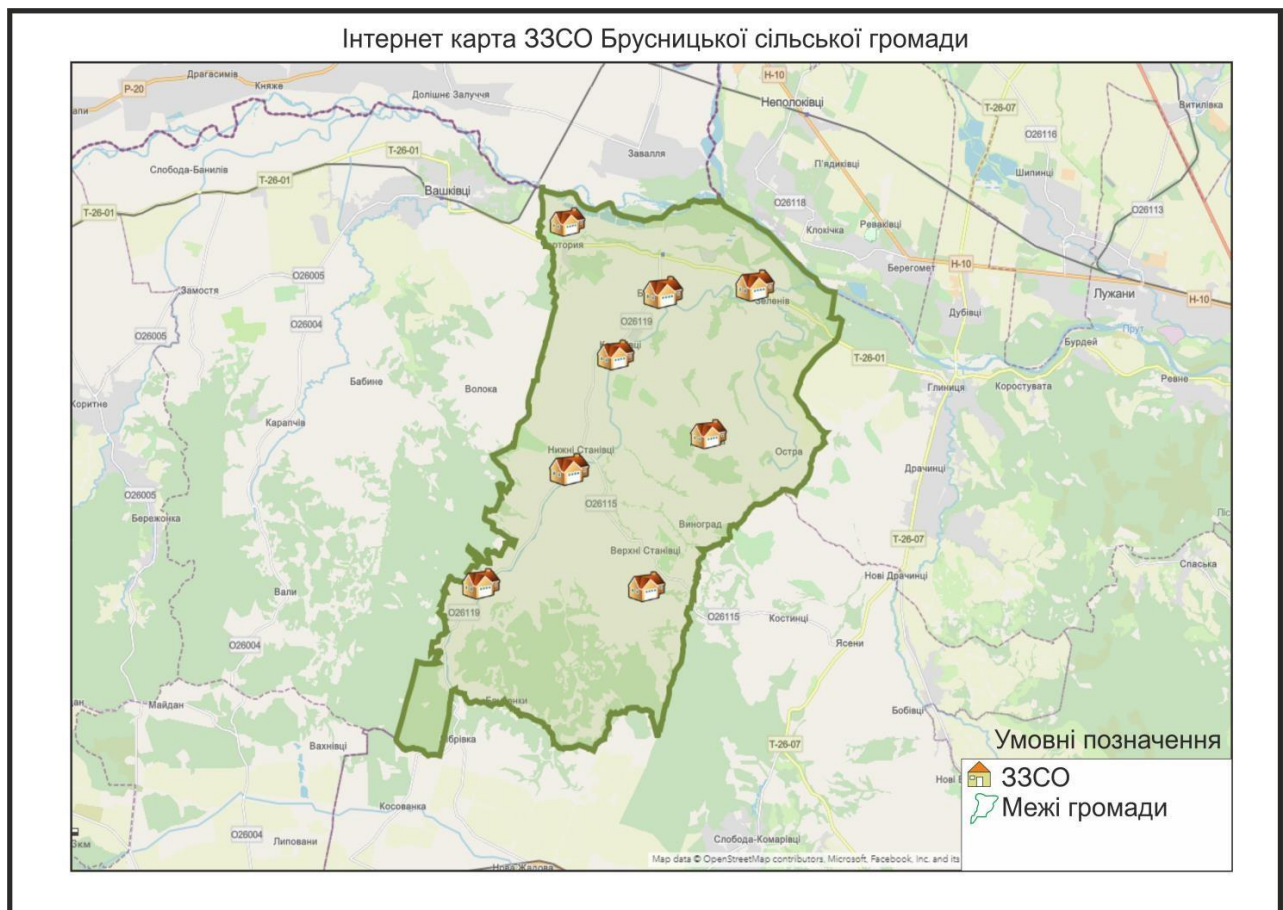

Рис.2.9

ArcGIS - це програмне забезпечення для географічної інформаційної системи (ГІС), яке використовується для створення та редагування карт, аналізу геопросторових даних та їх візуалізації. Створення карти шкіл у Брусницькій громаді в ArcGIS може бути важливим інструментом для візуалізації та аналізу

освітньої інфраструктури у цьому регіоні. Нижче наведено опис можливих підходів до створення такої карти та її аналізу:

Створення базової карти. Спочатку потрібно створити базову карту, використовуючи ArcGIS. Це може бути базова карта регіону Брусницької громади з відображенням географічних об'єктів, таких як дороги, водні джерела, населені пункти тощо.

Додавання маркерів шкіл. Потім можна додати маркери, що позначають місця розташування шкіл у громаді. Кожен маркер буде представляти одну школу, а його місцезнаходження буде визначено за допомогою географічних координат (широта та довгота).

Додавання додаткової інформації. До кожного маркера можна додати додаткову інформацію про школу, таку як назва школи, рівень освіти, кількість учнів, наявність додаткових послуг тощо.

Аналіз просторових зв'язків. За допомогою ArcGIS можна провести аналіз просторових зв'язків між школами та іншими географічними об'єктами. Наприклад, можна вивчити густину розміщення шкіл у різних районах громади або їх відстань до населених пунктів.

Візуалізація результатів. Завершальним етапом буде візуалізація отриманих результатів на карті. Це може бути статична карта для публічного представлення або інтерактивна карта, доступна для динамічного аналізу та взаємодії з користувачами.

Аналіз такої карти дозволить здійснити оцінку доступності освітніх послуг, виявити можливість нерівномірного розподілу шкіл у громаді та визначити пріоритети для подальшого розвитку освітньої інфраструктури.

Також була створена картосхема кількості дівчат та хлопців в школах Брусницької сільської громади(див.рис.2.9)

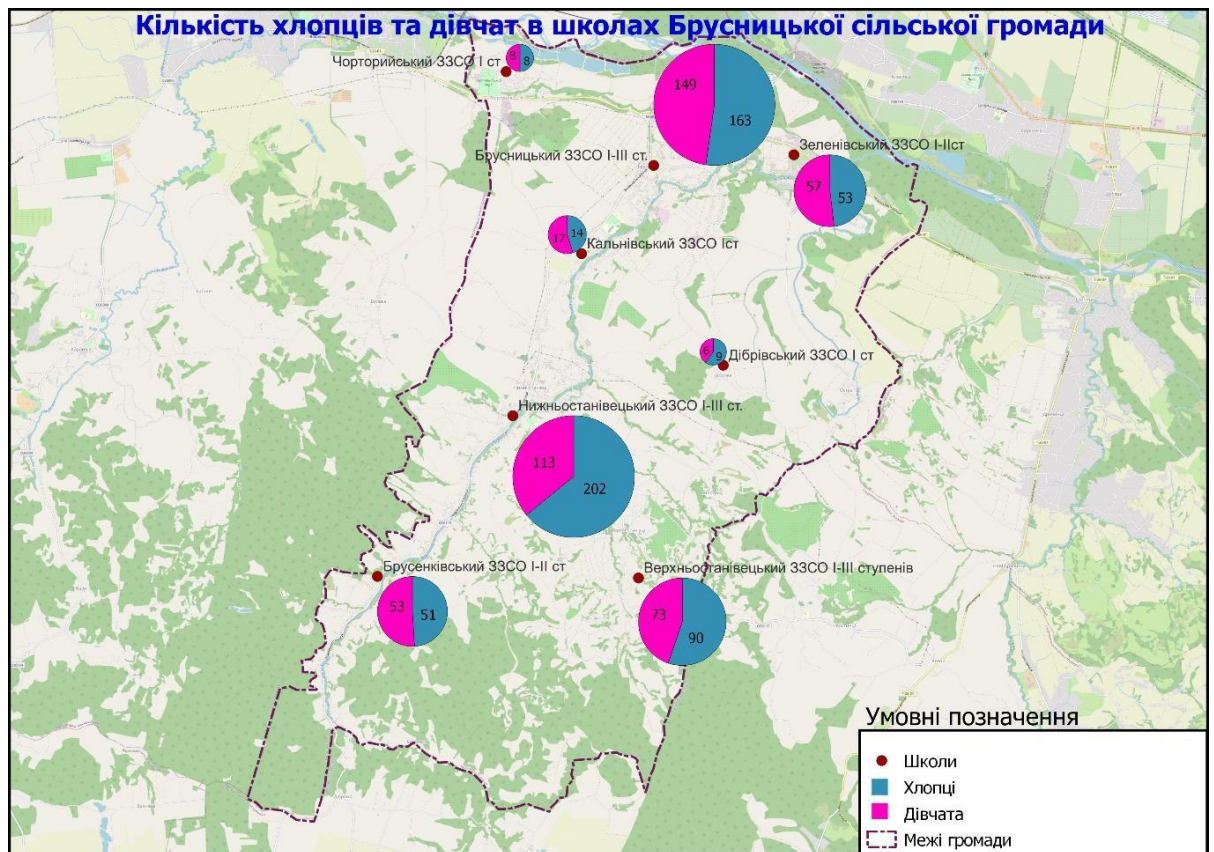

Рис. 2.9

2.5 Доступність учнів до закладів загальної середньої освіти

Пішохідна доступність учнів до школи - це можливість дітей дійти до школи пішки зі свого місця проживання. Важливою складовою безпеки дитини є наявність доступної, безпечної і зручної для проходження пішохідної зони.

Для оцінки пішохідної доступності учнів до школи потрібно враховувати такі фактори, як відстань від школи до будинку, наявність тротуарів і пішохідних доріжок, наявність пішохідних переходів, регулювання дорожнього руху, наявність небезпечних ділянок дороги, стан освітлення тощо.

Оцінка пішохідної доступності допомагає визначити проблемні ділянки на шляху до школи та розробити заходи для забезпечення безпеки дітей, такі як побудова тротуарів, встановлення додаткових світлофорів або швидкісних обмежувачів, організація патрулювання доріг і т.д.

Крім того, дуже важливо вчителів та батьків ознайомлювати дітей з правилами дорожнього руху та безпечної поведінки на дорозі, щоб забезпечити їхню безпеку та здоров'я.

Щоб визначити доступність учнів до закладів освіти я буду використовувати гіс-пакет OpenrouteService

Із джерел інтернету я вияснив що звичайний учень до школи повинен йти не більше 20 хвилин, тому зробимо зону доступності з діапазоном в 20 хв.

Визначивши всі зони доступності я їх завантажив, та об'єднав в програмі QGIS після чого ми отримали такий результат (див. рис. 2.8)

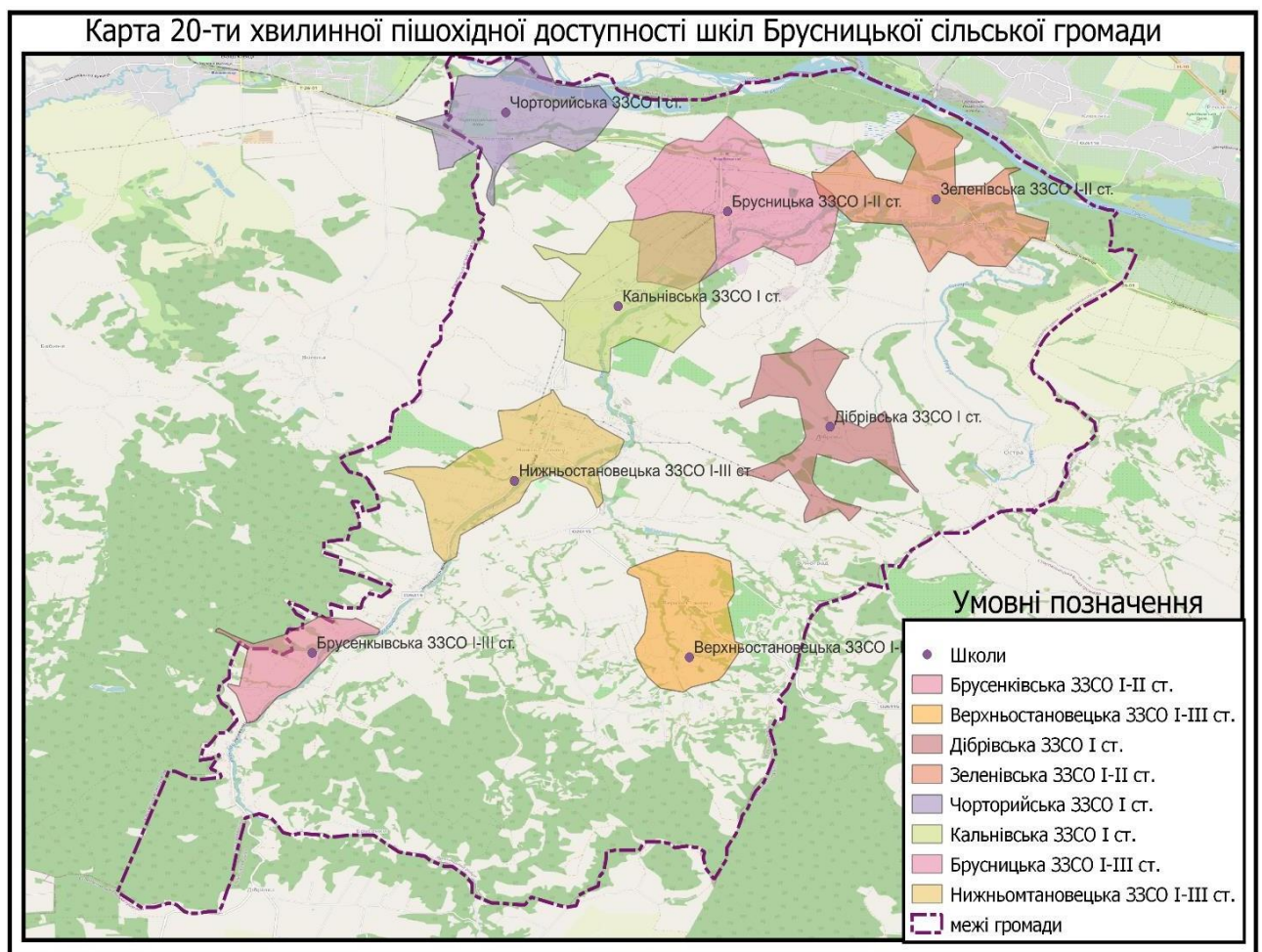

Рис 2.9

При розробленні даної карти зон Доступності шкіл Брусницької сільської громади ми ще отримали так результати в кількісній формі (табл. 2.9)

Таблиця 2.9

Назва школи	Діапазон	Площа км ²	Показник доступності	Населення що охоплює зона
Брусницький ЗССО I-III ст.	20 хв	4.81	0.55	1573
Нижньостановецький ЗССО I-III ст.	20 хв	3,21	0.37	873
Верхньостанівецький ЗССО I-III ст.	20 хв	2.47	0.28	634
Брусенківський ЗССО I-II ст.	20 хв	1.37	0.16	159
Зеленівський ЗССО I-II ст.	20 хв	3.46	0.40	857
Дібрівський ЗССО I ст.	20 хв	2.27	0.26	59
Кальнівський ЗССО I ст.	20 хв	3.85	0.44	891
Чорторійський ЗССО I ст.	20 хв	2.76	0.32	682

За даними, які ми маємо, можемо зробити висновок, що доступність пішохідного шляху до Брусницької Загальноосвітньої Школи (Брусницька ЗССО) є найкращою порівняно з іншими школами, в той час як доступність до Брусенківської Загальноосвітньої Школи (Брусенківська ЗССО) є найгіршою.

Цей висновок впливає з аналізу показників, що вказують на рівень зручності та безпеки для пішоходів, які можуть бути пов'язані з такими чинниками, як відстань від школи до найближчих населених пунктів, наявність тротуарів, освітлення тощо.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ГРОМАДИ

3.1 Перспективний план формування мережі закладів освіти у Брусницькій сільській громаді

Пропоную свій план покращення мережі закладів(див. таб. 3.1)

Таблиця 3.1

з/п	Назва заходу	Правові підстави	Терміни виконання
.	Припинення юридичної особи – Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти I-III ступенів ім.І.Миколайчука» – Дібрівський заклад загальної середньої освіти I ступеня шляхом ліквідації	Можливе рішення Брусницької ТГ	Визначається громадою
.	Припинення юридичної особи Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти I-III ступенів ім.І.Миколайчука» – Кальнівський заклад загальної середньої освіти I ступеня шляхом ліквідації	Можливе рішення Брусницької ТГ	Визначається громадою
	Припинення Філія Опорного закладу «Брусницький заклад загальної середньої освіти I-III ступенів ім.І.Миколайчука» – Чорторийський заклад загальної середньої освіти I ступеня шляхом ліквідації	Можливе рішення Брусницької ТГ	Визначається громадою

На мою думку, заклади, перераховані в таблиці, не ефективно функціонують через низьку кількість учнів, що навчаються там. Це може призвести до ряду проблем, таких як обмежені можливості для отримання якісної освіти та розвитку. Більші школи можуть забезпечити більший вибір предметів, додаткових програм і більш широкий спектр можливостей для фізичного розвитку та розвитку інших цінностей.

Тому, розумно розглянути можливість закриття цих закладів та переведення учнів до інших навчальних закладів, таких як Брусницький Загальноосвітній Навчальний Заклад та Нижньостанівецький Загальноосвітній Навчальний Заклад. Це дозволить уникнути розпилювання ресурсів та забезпечить учням кращі умови для навчання та розвитку.

Звісно, для здійснення цього процесу буде необхідно провести організаційно-правові заходи, пов'язані з припиненням діяльності юридичних осіб, які представляють ці заклади. Це може включати в себе:

- Проведення консультацій з громадкістю: Перед прийняттям рішення про ліквідацію закладу освіти, необхідно організувати консультації з місцевою громадою. Це дозволить врахувати думку та побажання мешканців, а також вислухати їхні пропозиції щодо майбутнього використання приміщень або інших аспектів, пов'язаних з ліквідацією закладу.

- Повідомлення профкомітетів закладів освіти за 3 місяці до звільнення працівників в зв'язку з ліквідацією: Профкомітети закладів освіти мають бути інформовані про наміри ліквідувати заклад за 3 місяці до звільнення працівників. Це дозволить їм вчасно організувати захист прав і інтересів працівників, а також взяти участь у переговорах щодо умов звільнення та компенсацій.

- Попередження працівників за 2 місяці про наступне вивільнення в зв'язку з ліквідацією закладу: Протягом 2 місяців до планованої ліквідації закладу працівники повинні бути попереджені про намір вивільнення через ліквідацію. Це дозволить їм вчасно підготуватися до змін та шукати інші місця роботи.

- Вжиття заходів щодо державної реєстрації припинення закладу: Для ліквідації закладу необхідно вжити всіх необхідних заходів щодо державної реєстрації припинення його діяльності відповідно до вимог законодавства.

- Виплата працівникам при ліквідації закладу освіти всіх виплат згідно КЗпПП та Закону України «Про відпустки»: Працівники повинні отримати всі виплати та компенсації, які їм належать відповідно до Кодексу законів про працю України та інших нормативно-правових актів, у тому числі відпустки.

- Проведення інвентаризації майна закладу: Перед закриттям закладу необхідно провести повну інвентаризацію всього майна, яке перебуває у його власності.

- Організація підвозу учнів та вихованців: Необхідно організувати підвіз учнів та вихованців до інших закладів освіти, де вони продовжать навчання після ліквідації поточного закладу.

3.2 Проблеми формування мережі закладів освіти у Брусницькій громаді та шляхи їх вирішення

Серед проблем, що виникають у зв'язку з ліквідацією закладу освіти, необхідно звернути увагу на кілька ключових аспектів:

- Дотримання вимог нового освітнього законодавства щодо типів шкіл і відповідних вимог до них: Першочерговим завданням є аналіз вимог нового законодавства та встановлення, як вони впливають на тип та організаційну структуру шкіл. На основі цього аналізу можна розробити план переорієнтації або реструктуризації закладу з метою відповідності новим вимогам.

- Якість освіти, яку надаються учням: Необхідно провести оцінку якості освіти, яку отримують учні, і визначити можливі шляхи її покращення. Це може включати перегляд навчальних програм, оновлення методик навчання та організаційних змін.

- Витрати, які не ведуться на розвиток навчального закладу: Важливо провести аналіз фінансових потоків та визначити, які витрати є неефективними або неспрямованими на розвиток освітнього закладу. На основі цього аналізу можна розробити новий фінансовий план, спрямований на підтримку розвитку школи.

- Якість кадрового забезпечення школи та навчально-матеріальна база: Необхідно оцінити кваліфікацію та компетентність педагогічного персоналу, а також стан матеріальної бази закладу. Якщо потрібно, можна розглянути впровадження програм навчання для вчителів або реконструкцію приміщень для покращення умов навчання.

- Потреба у капітальних чи поточних ремонтах у школах: Необхідно провести інвентаризацію стану будівель та обладнання школи і визначити необхідність ремонтів. Це може включати як поточний ремонт технічних систем, так і капітальний ремонт будівель.

- Майбутні інвестиції для обраних шкіл: Потрібно розробити стратегічний план розвитку шкіл, включаючи інвестиції в модернізацію навчально-матеріальної бази, вдосконалення методик навчання та підвищення кваліфікації педагогічного персоналу.

Розв'язання цих проблем вимагатиме комплексного підходу та співпраці між різними зацікавленими сторонами, такими як адміністрація закладу освіти, педагогічний персонал, батьки та громадські організації. Також важливо враховувати місцеві особливості та потреби громади при розробці та впровадженні рішень.

Управлінню шкіл чіткіше виконувати свої задачі та стежити за розвитком школи. Освіта повинна якісно надаватись учням, враховувати інтереси учнів, їхню думку, і тоді він проявить заохочення до навчання.

Чітко розраховувати кошти на поставлені питання. підвищити рівень матеріального здобутку школи. при необхідності виділяти кошти на покращення класі та ремонтні роботи.

3.3 SWOT- аналіз шкіл громади

SWOT-аналіз - це інструмент стратегічного планування, який дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на успішність організації або проекту. Він допомагає визначити сильні та слабкі сторони внутрішнього середовища, а також можливості та загрози зовнішнього середовища. На основі цієї оцінки можна розробити стратегії, які використовують сильні сторони, виконують недоліки, використовують можливості та зменшують загрози.

SWOT- аналіз

Сильні сторони	Слабкі сторони
-Освітні процеси кожної дитини реалізуються з врахуванням навчальних досягнень. -Адміністрація закладів чітко дотримується норм законодавчої влади у процесах освіти -адміністрація шкіл враховує кожну думку батьків. - Режим роботи закладів пристосований до здобування освіти в гуртовій роботі	-Батьки не достатньо працюють зі своїми дітьми. -Деякі навчальні заклади є слабкими -Батьки не контролюють навчання дітей -Деякі заклади потребують ремонтів
Можливості	Загрози
-Керівництво всіма силами сприяє участі громадського самоврядування, при вирішенні питань, що до діяльності закладів -Керівництво закладів всіма силами підтримує громадські та освітні ініціативи	-Зниження освітніх послуг через перенавантаження закладу - Нестабільність фінансування - Міграція кадрів - Старіння населення

Основні чинники, які впливають на освітній процес:

політико-правові чинники – це державна освітня політика в галузі загальної середньої освіти, правове регулювання. До **культурологічних чинників** розвитку системи ЗСО слід віднести цінності, освітні традиції України, які, в свою чергу, визначають ставлення здобувачів освіти, батьків, громади, суспільства в цілому до освітніх результатів, освітнього процесу.

Соціально-психологічні чинники – це спілкування учнів й соціальна їхня взаємодія, конфлікти між ними , що виникають з проблематики ЗСО, які висвітлюються в інтернеті.

Серед **управлінських чинників** розвитку загальної середньої освіти необхідно виділити автономізацію шкіл і вчителів, шкільне самоврядування, само менеджмент учителя. Ці чинники відбуваються на рівні освітнього процесу в окремій школі, але його наслідки значущі для всієї системи загальної середньої освіти

Серед **матеріально-технічних** чинників розвитку ЗСО можна виділити розвиток матеріальної та технічних баз, як системи освіти загалом, так і окремих закладів. До цього стосується: приміщення закладу освіти, навчальне обладнання, комп'ютерна техніка, бібліотечні фонди, шкільні музеї, майстерні, земельні ділянки, транспортні засоби – усі ці матеріальні об'єкти є безсумнівною передумовою розвитку школи, без даних об'єктів він або неможливий, або дуже обмежений.

Висновки

Географія освіти — це багатогранна наука, яка займається вивченням різноманітних аспектів освітніх процесів з просторової перспективи. Вона досліджує взаємозв'язки між освітніми системами, школами та навчальними закладами у різних географічних регіонах. Ця наука розглядає не лише географічне розташування освітніх установ, але й вивчає вплив географічного середовища на зміст і якість освіти, а також вплив культурних, економічних та соціальних факторів на освітній процес.

Географія освіти досліджує, як просторові характеристики, такі як розташування шкіл, доступність освітніх ресурсів та інфраструктури, впливають на формування знань та навичок учнів. Вона також вивчає, як географічні особливості кожного регіону впливають на потреби та інтереси учнів, а також на підходи до навчання та навчальні методи.

Питання, які вивчає географія освіти, включають аналіз доступності освітніх послуг у сільських та віддалених районах, вивчення географічних факторів, що впливають на успішність учнів, і визначення оптимальних стратегій розвитку освіти в різних географічних контекстах.

Отже, географія освіти є важливою галуззю науки, яка допомагає розуміти і вдосконалювати освітні системи з урахуванням їхнього географічного контексту.

На основі виконаних завдань можна зробити наступні висновки:

Дослідження місць закладів освіти Брусницької сільської громади показало, що освітні заклади розміщені нерівномірно. Більшість із них сконцентровано в центральній частині громади, що створює труднощі для учнів із віддалених населених пунктів. Така ситуація вимагає розгляду можливості оптимізації транспортної інфраструктури або створення додаткових навчальних закладів у більш віддалених районах.

Законодавча база функціонування освіти в Україні забезпечує основу для діяльності освітніх закладів. Основними документами є Закон України "Про

освіту", "Про загальну середню освіту", "Про дошкільну освіту" та інші нормативні акти. Ці документи визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу, стандарти освіти та вимоги до навчальних закладів. Однак, реалії впровадження цих норм інколи стикаються з фінансовими та організаційними проблемами.

SWOT аналіз формування освітнього процесу в Брусницькій сільській громаді виявив як сильні, так і слабкі сторони освітньої системи. Серед сильних сторін можна виділити, що освітні процеси кожної дитини реалізуються з врахуванням навчальних досягнень, адміністрація закладів чітко дотримується норм законодавчої влади у процесах освіти. Слабкі сторони включають недостатнє фінансування, застарілу матеріально-технічну базу та відсутність сучасних навчальних технологій. Можливості включають розвиток партнерств з іншими освітніми установами та грантове фінансування, тоді як загрози походять від демографічного скорочення учнів та економічних криз.

Основні чинники, які впливають на функціонування закладів освіти, включають фінансове забезпечення, матеріально-технічну базу, кадровий склад, демографічну ситуацію, а також законодавчі зміни. Наприклад, низький рівень фінансування обмежує можливості модернізації шкіл та впровадження інноваційних методів навчання. Крім того, нестача кваліфікованих кадрів створює додаткові труднощі.

Аналіз проблем діяльності закладів освіти Брусницької сільської громади показав, що основними проблемами є недостатнє фінансування, застаріла матеріально-технічна база та проблеми з доступністю навчальних закладів для учнів з віддалених сіл. Для вирішення цих проблем необхідно зосередити зусилля на покращенні фінансування, залученні молодих спеціалістів через створення привабливих умов праці, а також на розвитку інфраструктури громади.

Загалом, освітня система Брусницької сільської громади потребує комплексного підходу до реформування та модернізації для забезпечення якісної та доступної освіти для всіх учнів.

Щодо кількості учнів за школами в Брусницькій сільській громаді. Нижньостанівська школа виявилася найбільшою за кількістю учнів, що може свідчити про велику популярність або рейтинг цієї школи у громаді. Водночас, Дібрівська школа, яка має найменшу кількість учнів, потребує особливої уваги щодо питань, пов'язаних з її функціонуванням та забезпеченням якісної освіти. Також можна відзначити, що загалом в аналізованій громаді є різноманітність у розміщенні учнів за школами, що може впливати на організацію та планування освітніх заходів та ресурсів.

Згідно з нашими аналізами, можемо зазначити, що доступність пішохідного шляху до Брусницької Загальноосвітньої Школи (Брусницька ЗЗСО) має найвищий рівень серед інших шкіл у регіоні. Це може вказувати на те, що учні цієї школи мають більше можливостей для безпечного та зручного добирання до навчального закладу. З іншого боку, доступність до Брусенківської Загальноосвітньої Школи (Брусенківська ЗЗСО) є найнижчою, що може вказувати на проблеми з інфраструктурою або розташуванням, які можуть ускладнювати доступ учнів до навчального закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус Ю. О. Територіальні особливості формування мережі загальноосвітніх закладів Чернівецької області. С. 302-304.
2. Білоус Ю.О. Територіальна організація закладів позашкільної освіти тЧернівецької області. Видавничо-полігр. підпр. «МІСТО»,2020. С 159-162.
3. Заячук М. Д., Білоус Ю.О. Територіальні відміни рівня знань випускників закладів загальної середньої освіти.С. 31-38.
4. Заячук О. Методика та методи суспільно-географічного дослідження територіальної організації освітньо-виховного комплексу обласного регіону. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2013. № 16. С. 132–137.
5. Заячук О. Г. Історія розвитку освіти у Чернівецькій області. Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія. 2009. № 458. С. 95–99.
6. Заячук О. Г. Територіальна організація освітньо-виховного комплексу Чернівецької області: дис. канд. геогр. наук: 11.00.12. Чернівці, 2011. 233 с.
7. Заячук О. Г. Функціонально-компонентна структура освітньо-виховного комплексу Чернівецької області. Історія Української географії. 2007. № 361. С. 118-125.
8. Костащук І., Білоус Ю. Суспільно-географічні аспекти формування якості знань учнів у Чернівецькій області С. 145-148.
9. Костащук І.І., Білоус Ю.О., Миколаюк А.О., Микитюк В.В. Соціально-економічні диспропорції об'єднаних територіальних громад Чернівецької області: суспільно-географічний аналіз. С. 64-71.
10. Костащук І.І., Білоус Ю.О. Суспільно-географічні аспекти територіальних відмін якості знань учнів у Чернівецькій області. С. 312-316
11. Костащук І.І., Білоус Ю.О. Суспільно-географічні чинники, що впливають на якість знань учнів (на прикладі Чернівецької області). С. 127-128
12. Костащук І. І., Білоус Ю. О. Науковий підхід у викладанні географії як інструмент підвищення якості знань учнів. С. 138-140

13. Коновалова О. В. SWOT-аналіз як основний інструмент стратегічного управління, його переваги і недоліки.

URL:http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Economics/58123.doc.htm.

14. Коротков Е. Концепція якості освіти. Освіта.ца: середня освіта, менеджмент. URL: [http://journ.univ.kiev.ua/docs/Prikladi%20oforml\[1\].pdf](http://journ.univ.kiev.ua/docs/Prikladi%20oforml[1].pdf).

15. Клокар Н.І. Освіта в ОТГ: нові підходи до управління в умовах децентралізації влади /Н.І.Клокар, Г.Г. Наumenко, Л.В.Гулько// Рідна школа. - 2017. №11-12.-С. 27-31.

16. Критерії формування спроможної освітньої мережі в ОТГ <https://decentralization.ua/uploads/library/file/461/1.pdf>

17. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах. Вінниця: Нова кн., 2002. 360 с.

18. Марченко О. В. Освітній простір в умовах глобалізації: трансформації, виклики, перспективи. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 2. С. 202-206.

19. Освіта Чернівеччини. Статистичний збірник. Дошкільні, загальноосвітні, позашкільні, професійно-технічні та вищі навчальні заклади / упоряд.: М. Бауер, Ю. Куриш. Чернівці, 2013. 106 с.

20. Освіта як чинник становлення економіки знань : моногр. / Н.Л.Савицька та ін. Харків : Монограф, 2017. 170 с.

21. Оптимізація мереж сільських шкіл https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/05/Optimalisation-process_UKR.pdf

22. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 23 квіт. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

23. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. 463-IX : на 2 жовт. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

станом

24. Bilous J. Optimization of the network of general secondary education institutions in the conditions of decentralization: geographical aspect / Jurii Bilous. // Часопис соціально-економічної географії. 2020. С. 64-70

ПРИМІТКИ

Таблиця 2.1

N%	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	315 осіб
2	Дівчат	113
3	Хлопців	202
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	німецька, англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	Англійська (81 учень)
7	Загальна площа всіх приміщень (кв .м))	13 985
8	К-сть комп'ютерів у закладі	24
9	К-сть майстерень	2
10	Фізкультурна зала	1
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	80

Таблиця 2.2

N%	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	312 осіб
2	Дівчат	149
3	Хлопців	163
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	Англійська (73 учень)
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	2 589
8	К-сть комп'ютерів у закладі	24
9	К-сть майстерень	2
10	Фізкультурна зала	1
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	84

Таблиця 2.3

N%	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	163 осіб

2	Дівчат	73
3	Хлопців	90
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	німецька, англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	Англійська (75 учнів)
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	2 775
8	К-сть комп'ютерів у закладі	13
9	К-сть майстерень	1
10	Фізкультурна зала	1
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	73

Таблиця 2.4

№	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	104 осіб
2	Дівчат	53

3	Хлопців	51
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	німецька, англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	Англійська (10 учнів)
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	1 633
8	К-сть комп'ютерів у закладі	8
9	К-сть майстерень	1
10	Фізкультурна зала	1
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	80

Таблиця 2.5

№	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	110 осіб
2	Дівчат	57
3	Хлопців	53
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	англійська

6	Мова, яка вивчається в гуртках	-
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	1 388
8	К-сть комп'ютерів у закладі	9
9	К-сть майстерень	2
10	Фізкультурна зала	-
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	40

Таблиця 2.6

№	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	15 осіб
2	Дівчат	6
3	Хлопців	9
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	-

7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	425
8	К-сть комп'ютерів у закладі	2
9	К-сть майстерень	-
10	Фізкультурна зала	-
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	30

Таблиця 2.7

№	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	31 осіб
2	Дівчат	17
3	Хлопців	14
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	-
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	286

8	К-сть комп'ютерів у закладі	2
9	К-сть майстерень	-
10	Фізкультурна зала	-
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	26

Таблиця 2.8

№	Назва	Кількісний, якісний склад
1	Чисельність учнів, осіб	16 осіб
2	Дівчат	8
3	Хлопців	8
4	Мова навчання	українська
5	Мова, яка вивчається як предмет	англійська
6	Мова, яка вивчається в гуртках	-
7	Загальна площа всіх приміщень (кв. м)	305
8	К-сть комп'ютерів у закладі	3

9	К-сть майстерень	-
10	Фізкультурна зала	1
11	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням	1
12	Число посадкових місць у їдальні або буфеті	22